

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University

ภาคผนวก ก

บัณฑิตศึกษาสถาน

College of Graduate Study

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Graduate School Building, Chiang Mai University, Huay Kaew Rd., A. Muang, Chiang Mai 50200
Tel: (053) 942409 Fax: (66 53) 892231 E-mail: scgl1002@cmu.chiangmai.ac.th

ที่

5 ตุลาคม 2542

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เข้าร่วมกิจกรรมและเก็บข้อมูล
เรียน ประธานชมรมนักนิยมนิยมธรรมชาติ

เนื่องด้วย นางสาวนวรรตน์ พรหมอุปถัมภ์ รหัส 4140019 นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ได้ทำการค้นคว้าแบบอิสระ เรื่อง การเคลื่อนไหวขององค์กรอิสระในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ มีความต้องการที่จะศึกษาชมรมนักนิยมนิยมธรรมชาติ เนื่องจากมีลักษณะเหมาะสมตามหัวข้อการค้นคว้าครั้งนี้เป็นกรณีศึกษาเฉพาะ เพื่อนำข้อมูลและผลการศึกษาที่ได้ไปใช้ประโยชน์ทางวิชาการแก่สาขาวิชา และชมรมนักนิยมนิยมธรรมชาติต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาและอนุญาตให้เข้าร่วมกิจกรรมของชมรม เพื่อเก็บข้อมูล ประกอบการค้นคว้าครั้งนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รศ.ดร.ธีรพงศ์ ชนสุทธิพิทักษ์)

ผู้อำนวยการบัณฑิตศึกษาสถาน

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University

ภาคผนวก ข

ภาคผนวก ข

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง

กรณีศึกษาที่ 1 คณะกรรมการ

เหตุผลในการเข้าร่วมกิจกรรม :

การเข้าร่วมกิจกรรมชมรมถือเป็นงานอดิเรก บางคนทำงานหนัก เวลารวันหยุดจึงเดินตามห้างสรรพสินค้า แต่ชมรมจะแตกต่างออกไป คือ เที่ยวกันตามสถานที่ทางธรรมชาติต่าง ๆ หลังจากการท่องเที่ยวแล้วก็จะมามีกิจกรรมบางอย่างที่เป็นประโยชน์จากการที่ไปท่องเที่ยว และมี การนำเอาอุดมการณ์พวกนี้มาใช้ให้เป็นประโยชน์ คือ ทำค่ายกิจกรรมเพื่อเด็กและเยาวชน หลังจากเด็กเข้าร่วมกิจกรรมก็นำเอาความรู้ รวมถึงมุมมองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเข้ามาชักชวนให้เด็กและเยาวชนมีพฤติกรรมที่เหมาะสมต่อไป

วัตถุประสงค์ในการจัดตั้งชมรม :

ชมรมนักรักธรรมชาติมีวัตถุประสงค์ คือ วางพื้นฐานด้านการพัฒนาทางด้านอนุรักษ์และด้านธรรมชาติวิทยาสำหรับคนทั่วไป รวมทั้งแก่เด็กและเยาวชน ในการให้ความรู้เรื่องธรรมชาติวิทยา รวมทั้งเรื่องสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ แก่สมาชิก ในวัตถุประสงค์อันนี้จะมีกิจกรรมอยู่ 2 ประการ คือ

อันแรก คือ การพาเข้าไปศึกษาธรรมชาติ กิจกรรมประชุมนัดสมาชิกให้ความรู้และ กิจกรรมการเข้าค่าย โดยมีค่ายเยาวชน ค่ายคนพิการตาบอด ซึ่งปกติค่ายหลัก ๆ คือ ค่ายเยาวชน ทำทุกปี นำเด็กเข้าป่า และค่ายอื่นก็เสริมขึ้นมาแบบปีเว้นปี เพราะว่ามีติดขัดในเรื่องงบประมาณ ค่ายที่จัดแบบปีเว้นปี คือ เด็กพิการแขน ขาและตา วัตถุประสงค์ของค่าย คือ สร้างจิตสำนึกให้เด็ก ได้เห็นความสำคัญของสิ่งแวดล้อม อย่างเช่นมีการคัดเลือกเด็กชั้นมัธยม เพื่อให้เขาเกิดจิตสำนึก เห็นความสำคัญของป่า ของสิ่งที่อยู่รอบ ๆ พื้นที่ที่เขาอยู่ ส่วนใหญ่จะใช้เด็กที่อยู่ในท้องที่เพราะว่าเขาเติบโตขึ้นมา เขาก็อยู่กับป่าผืนนั้น พ่อ แม่ ปู่ ย่า ตา ยาย ก็อยู่กับป่าผืนนั้น คนที่จะดูแลป่าก็คือ พวกเขาที่อยู่รอบ ๆ

ส่วนเด็กพิการชมรมมีวัตถุประสงค์อีกประการ คือ อยากรให้โอกาสเด็กพิการ ซึ่งเป็นเด็กที่ไม่สามารถเข้าไปสัมผัสกับธรรมชาติมากนัก คือ ชมรมนี้มีวัตถุประสงค์ว่าทุกคนมีความรักธรรมชาติอยู่ในใจ แต่อยู่ที่ว่าขาดโอกาสที่จะไปสัมผัสเข้าไปเรียนรู้ ชมรมเขามองว่าคนพิการ หัวสมองเขามีได้พิการ ทุกอย่างเหมือนคนปกติแต่แค่เคลื่อนไหวได้ไม่ถนัดที่นี้โอกาสที่จะไปสัมผัสธรรมชาติก็ไม่มี ชมรมจึงสร้างโอกาสแก่พวกเขาและพาเข้าไปสัมผัสของจริง พวกเขา

เหมือนคนปกติทั่วไป โดยมีส่วนร่วมในการใช้และดูแลทรัพยากร เขามีสิทธิ์ที่จะเกิดจิตสำนึกเหมือนเด็กคนอื่น

ประการที่ 2 คือ ให้กำลังใจเด็กพิการด้วยคล้ายกับว่าเป็นส่วนหนึ่งของวิชากายภาพบำบัด เวลาเข้าทำกิจกรรมสุขภาพจิตของเขาจะดีขึ้น การสัมผัสธรรมชาติทำให้เด็กพิการเข้มแข็งขึ้น และมีกำลังใจเพิ่มขึ้น ลดความบกพร่องทางด้านความพร้อมของร่างกาย ทำให้เขาสามารถเข้าทำกิจกรรมได้

การติดตามผลภายหลังการดำเนินงาน :

มีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นภายหลังและมีเสียงตอบรับกลับคืนมา คือ เกิดการร่วมตัวของกลุ่มเด็ก เกิดเป็นชมรมของเด็ก และเกิดผลขึ้นในโรงเรียน คือ เด็กเขาจะติดต่อกลับมาว่า ได้มีการกลับไปทำแบบนั้ที่โรงเรียน ขอเชิญกลุ่มพี่ๆ ไปช่วยเป็นที่ปรึกษา มีการจัดทีมไปบรรยาย และไปทำค่ายย่อยให้ แต่ไม่มีกำลังพอที่จะไปติดตามทุกคนในลักษณะต่อเนื่องระยะยาว

ลักษณะการทำงาน :

แผนงานจะมีอยู่แล้วถ้าเป็นสมาชิกชมรมจะไม่ใช่ค่าย เป็นโปรแกรมทัศนศึกษาธรรมชาติอย่างเช่นว่าไปเที่ยวจะมีวิทยากร หากเป็นเรื่องธรณีวิทยา พันธุ์ไม้ สัตว์ป่า ก็ได้มีการหาคนที่มีความรู้ไปให้ความรู้แก่สมาชิก และมีการพูดคุยกัน มีการแสดงความคิดเห็นลักษณะคล้ายการเข้าค่าย แต่ว่าจะไปเที่ยวมากกว่า ไม่ได้เน้นหนักทางวิชาการมากนัก

การสนับสนุนการดำเนินงานได้จากที่ใด :

กรรมการของชมรมส่วนหนึ่งที่เป็นฝ่ายวิชาการ ก็มีร่วมสนับสนุนครั้งหนึ่ง จะเป็นคนของกรมป่าไม้เป็นนักวิชาการของกรมป่าไม้ อันนี้ก็มาช่วยสนับสนุนด้านข้อมูลได้ ที่พักได้ ที่พักเราทำตามกฎทุกอย่างคือ ทำเป็นหนังสือ ทำเป็นเรื่องเป็นราว ที่ช่วยไม่ได้ช่วยเรื่องที่พักช่วยในด้านข้อมูลเรื่องความรู้ให้กลุ่มสมาชิกมากกว่า เป็นวิทยากรบรรยาย และอีกส่วนหนึ่งก็คือ มีอีกกลุ่มหนึ่งหนึ่ง คือ สมาชิกที่ได้เข้ามาทำงานก็คือ กลุ่มพี่ๆ เข้ามาเราก็จะเปิดรับอบรมผู้ที่สนใจกิจกรรมที่จะช่วยชมรมก็คือ อบรมพี่เลี้ยงค่ายเยาวชนอันนี้ก็จะเรียนลึกเข้าไป โดยเขาสมัครเข้ามาเสียเงินเอง แล้วเราก็จัดเป็นโปรแกรมเข้าไปเรียนตั้งแต่กำเนิดโลก การใช้ชีวิตในป่า ธรณีวิทยา การอยู่ร่วมกับธรรมชาติ เรื่องจิตวิทยา และก็คนกลุ่มนี้ เขาจะเป็นอาสาสมัครของเราส่วนหนึ่งที่ทำค่ายเยาวชน อันนี้ก็คือโปรแกรมอีกอันหนึ่งที่จะเน้นหนักในเรื่องความรู้ และฝึกในการปฏิบัติ

การทำงานให้กับชมรม :

เริ่มจากเข้าอบรมพี่เลี้ยงเยาวชนมา 9 ครั้ง โดยเริ่มเข้าโครงการกิจกรรมเข้ามาอบรมในครั้งที่ 3 และทำงานให้ชมรมมาตั้งแต่ปี 2535 ในเรื่องการสร้างเขื่อนเราไม่ได้เข้าไปคัดค้านแบบเต็มที่ ชมรมเราจะไม่ได้ทำเชิงรุกที่รุนแรงคือไม่ได้เข้าไปต่อต้านในเรื่องที่รุนแรงเช่นการสร้างเขื่อน เพียงแต่มีการลงชื่อไม่เห็นด้วยแต่ไม่ออกไปประท้วง ส่วนใหญ่เราจะทำงานด้านเชิงบวก ให้ความรู้ความเข้าใจแก่สมาชิกเยาวชน อย่างเช่นในเรื่องของเขื่อน ถ้าเป็นชมรมนักเรียนธรรมดา ก็จะไปยื่นพูดกับเด็กหน้าเขื่อน ถ้าเป็นบางหน่วยงาน เขาอาจจะทำงานเชิงรุก เขาอาจจะบอกเด็กว่า เขื่อนมันไม่คืนะ เขื่อนนี้สร้างแล้วทำให้สัตว์ป่าตาย ดินไม้ตาย

แต่ถ้าเป็นชมรมนักเรียนมายื่นอยู่หน้าเขื่อน พูดกับเด็กและก็บอกว่าเขื่อนที่เห็นอยู่นั้นดีแล้วมันให้น้ำ น้ำที่เราใช้ทุกวันนี้ แคนี่พอแล้ว เราก็ต้องไม่สร้างเขื่อนเพิ่ม เพราะว่าเราต้องใช้อย่างประหยัด เพราะว่าถ้าสร้างเขื่อนเพิ่มมันจะมีผลกระทบต่ออะไรที่มีอยู่ เราจะบอกในเชิงนี้มากกว่า

ลักษณะการจัดกิจกรรมของชมรม :

ปลูกป่าเราเคยมี เราเคยจัดไปปลูกต้นไม้ที่ดอยตุง สมัยก่อน แต่เดี๋ยวนี้อาจไม่ได้ทำเราทำงานเน้นในเรื่องของการให้ความรู้ความเข้าใจกับสมาชิกและก็พาคนออกไปสัมผัสธรรมชาติในรูปของทัศนศึกษาเน้นการให้ความรู้เป็นหลัก แต่กิจกรรมอื่น ๆ ก็มีเสริมบ้าง แต่ทุกครั้งที่เราจะไปจะต้องมีการให้ความรู้กับสมาชิก อย่างเช่นไปทะเล เราก็ให้ความรู้เรื่องนิเวศวิทยาของทางทะเล การเที่ยวยังไม่กระทบกับทะเลอย่างไร ให้ถูกต้อง ไปเที่ยวป่าเราก็มีวิทยากรเรื่องป่าไม่มีอะไรเป็นจุดเด่น มีพันธุ์ไม้ มีผีเสื้อ และสัตว์ต่าง ๆ

การแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบ :

กลุ่มสมาชิกทั่วๆ ไป จะเป็นในรูปของการไปทัศนศึกษา และก็มีอีกกลุ่มหนึ่งที่เข้ามาทำงานอาสาจริง ๆ ก็คือ กลุ่มรักษ์ผีเสื้อ เขาก็สำรวจชนิดผีเสื้อและรวบรวมจัดทำคู่มือ และหาสมาชิกที่สนใจไปดูผีเสื้อ และกลุ่มที่จะดูแล กลุ่มดูแลก็จะรวมอยู่ในการทำงานค่ายเยาวชนก็จะมีคนเข้ามาช่วยติดต่อกับเด็ก

มุมมองด้านปัญหาสิ่งแวดล้อมในปัจจุบัน :

คิดว่าเกิดจากหลายส่วนจะบอกว่ารัฐหรือคนทั่วไปไม่ได้มันอยู่ที่คนทุกคน ภาพรวมที่ว่ามันอยู่ที่จิตสำนึกของคน อย่างสมมุติว่า เรามีจิตสำนึก เราก็ทำในส่วนของเราราชการก็ทำ

ในส่วนอำนาจราชการ ทำให้มีความรู้สึกว่ามันไม่สมดุลกัน อย่างสมมติว่ารัฐบาลรับที่จะทำเรื่อง การศึกษา ศึกษาผลกระทบที่จะเป็น และความคิดของประชาชนก็เห็นว่าเป็น ที่นี้เวลาศึกษาก็จะ พังความคิดเห็นหรือจะทำอะไรมันต้องมาคุยกัน อย่างคุณทำงานกับเด็ก ทางค่ายก็มีทุกหน่วยงาน ที่ทำแนวทางหลักการมันก็มีวัตถุประสงค์เดียวกัน คล้าย ๆ กัน คือ อยากให้คนอนุรักษ์ ปลูกจิต-สำนึก

แต่การทำงานยังเป็นวิธีต่างคนต่างทำงานอยู่ คุณทำตรงนี้หน่อย ตรงโน้นหน่อยไม่ ใช่มั้ยคะ แต่ว่าถ้าทำกันอย่างเป็นระบบเอาเชื่อมกัน คิดว่าน่าจะทำได้ดีกว่า ไม่ว่าจะทำกับเด็ก เล็ก ๆ เด็กโต เข้าไปทำงานด้านต้นไม้ นับว่ามีส่วนช่วย เพราะว่าจอร์จให้สร้างจิตสำนึก ขึ้นมา รักษาป่า มันก็เข้าไป ทุกคนทำมาดีหมดแต่ว่ามันจะทำให้มันเชื่อมต่อกัน ทำให้ต่อเนื่องกันคนนี่ทำ คนนี้รับช่วง

การทำงานของที่ทำอยู่เหมือนกับว่าเป็นขั้นตอนหนึ่งของการที่จะช่วยได้ เป็นแค่ขั้น หนึ่งแต่มันก็มีข้อจำกัดซึ่งชมรมเป็น NGOs เล็ก ๆ มันก็มีข้อจำกัด ข้อจำกัดของ NGOs ก็คือ เรื่อง งบประมาณ เรื่องคนทำงาน อาสาสมัคร ถ้าเป็นมูลนิธิหรือสมาคม ผลการสนับสนุนก็มี เพราะว่าในแง่ของนิติบุคคล ก็จะมีภาษีลดหย่อน ภาษีรายได้ และคนทำงานส่วนใหญ่จะเป็นอาสา-สมัครเวลาที่ต้องเอาเวลาที่เหลือจากส่วนตัว

สาเหตุที่ชมรมนักเรียนไม่จดทะเบียนเป็นนิติบุคคล :

เนื่องจากการที่เราจะขยายสมาชิก เราจะดูแลคน กำลังคนงานของเรา เราทำงาน ในรูปแบบเล็กๆ เราทำงานได้คล่องตัวกว่า เราไม่แน่ใจในการขยายตัว สมาคมจะต้องมีที่ทำการ มีการทำงานอย่างเป็นระบบในแง่ของกฎหมาย อะไรต่อมิอะไรมันจะไม่มีความสะดวกเหมือน ในกลุ่มเล็กๆ แล้วลักษณะของชมรมนี้เป็นงานที่ทำเป็นงานที่ปลูกฝังพื้นฐาน ไม่ใช่งานต่อสู้อะไร เหมือนองค์กรใหญ่ๆ เพราะว่าทำงานอย่างนั้นเป็นอะไรที่ใหญ่โตของเรานี้ทำตามกำลังที่มี

การประสานงานระหว่างองค์กรอื่นที่มีลักษณะเดียวกัน :

มีการประสานงานกับองค์กรอื่นก็มีในเครือข่ายหรือชมรมอื่น ๆ อย่างชมรมคุณ คือ ชมรมที่เป็นลักษณะ มูลนิธิเหมือนกัน มีองค์กรในท้องถิ่นอย่างต่างๆ ที่เขาจัดกิจกรรมอยู่ อย่าง ตอนนี้อาจจะอบรมจะขอวิทยากร ขอคนในชมรมไปช่วยอบรม แต่อย่างชมรมคุณก็ยังไม่เพราะ ว่าเขากำลังพร้อมอยู่

การเปลี่ยนแปลงด้านจำนวนสมาชิก :

มีเยอะมากในลักษณะมาแบบตื่นตื่นแล้วก็ไป คือเขาอาจจะไม่ทราบถึงเหตุผลนี้ก็ได้ ชมรมจะมีอย่างนี้ ชมรมเหมือนกับห้างสรรพสินค้า คนที่จะเดินบางคนก็เดินผ่านไปบางคนก็ตั้งใจมาซื้อของ คือคนที่ต้องการที่จะเข้าร่วมกับงานหน่วยนี้ก็เดินมาและเข้ามาสมัครเป็นสมาชิก และก็เข้ามาร่วมกิจกรรม แต่บางคนก็เดินผ่านเข้ามาแล้วก็ผ่านไป บางคนต้องการมาหาประสบการณ์เที่ยวแต่ก็ไม่ชอบสไตล์เที่ยวที่มีคนเยอะๆ เขาไม่ชอบเที่ยวแบบเข้าถึงอย่างนี้ คือเขาชอบแบบสุขสบายมากกว่า

ความขัดแย้งที่เกิดจากการทำงาน :

มีแต่ไม่ใช่ความคิดไม่ตรงกันแต่เป็นการคุยกันหาข้อสรุป ซึ่งเป็นปกติการทำงานของอาสาสมัคร คือ เวลาทำงานหรือทำอะไรคือ ไม่ต้องการเอาความคิดเห็นของตัวเองเป็นใหญ่ ฉันทักไม่ได้เธอก็ไม่ได้ ต่างคนก็ต่างอยากได้สิ่งที่ดี ๆ ได้สิ่งที่ถูกใจ ที่นี้เวลาทำงานส่วนใหญ่จะเป็นการขัดแย้งในเรื่องเหตุและผลเพื่อจะให้ไปถึงเป้าหมายมากกว่า

กรณีศึกษาที่ 2 คณะกรรมการ

ความรับผิดชอบภายในชมรม :

ทำงานฝ่ายกิจกรรมของชมรม โดยเข้าร่วมทำงานในปี พ.ศ. 2534 สาเหตุที่เข้ามาทำก็จะเข้ามาเที่ยวมากกว่าเที่ยวเป็นสมาชิก เนื่องจากได้รับข่าวสารจากปากต่อปากจากเพื่อนว่ามีองค์กรนี้มีกลุ่มคนกลุ่มหนึ่งที่ทำงานด้านนี้ การท่องเที่ยว เที่ยวเดินป่าไปตามธรรมชาติ ซึ่งปี พ.ศ. 2534 ทัวร์ป่าก็มีเหมือนกันแต่จะเข้าไปในพื้นที่ไหนถ้าเป็นอุทยาน จะเข้าถึงได้ง่าย ก็จะไปเที่ยวเองมาหมดแล้ว ก็จะเหลือบางจุดไม่เคยเข้าไปก็ต้องการจะเข้าไป

ส่วนใหญ่สมัยนั้น เข้าไปเพื่อเที่ยวสนุกสนานเฮฮาเฉยๆ เพราะฉะนั้นบางพื้นที่เขาก็ปิดแต่ทางชมรมเขาจะเข้าไปในที่ที่เข้าถึงได้ยาก จะเข้าไปในเชิงศึกษา และมักจะไปในพื้นที่ที่เพื่อการศึกษาจริง ๆ เพราะฉะนั้นในพื้นที่ที่ไม่เคยเข้าก็จะเป็นในส่วนนั้นแล้วเราก็เลยอาศัยไปกับทางชมรมในการที่จะเข้าไปยังพื้นที่ที่เราไม่เคยเข้าไป บางพื้นที่อย่างสมัยนั้นจะเข้ายากมาก การที่จะเข้าไปถ้าไม่มีคนจัดจะเข้าไปยาก เพราะทางชมรมเขาจัดมิวทนาการให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องธรรมชาติ ที่เข้าชมรมตอนแรกมีความรู้สึก ว่า อยากไปเที่ยว เที่ยวในที่ๆ ไม่มีคนอื่นเขาจัดซึ่งปัจจุบันนี้ที่ที่เที่ยวหลายอย่างที่ต่าง ๆ เหล่านั้นก็มีทัวร์ ชมรมคนอื่นจัดอยู่แล้ว แต่เมื่อไปเที่ยวป่าอย่างขาง ที่เที่ยวได้มีอย่างภูกระดึง แต่เดิมก็คือเน้นเรื่องเที่ยวก่อน

มีความเปลี่ยนแปลงทัศนคติต่อสิ่งแวดล้อมภายหลังเข้าร่วมเป็นสมาชิกหรือไม่ :

ก็เริ่มเปลี่ยนไป เพราะว่าพอมาทัวร์เกี่ยวกับชมรมรู้สึกว่าจะเข้าไปจะมีวิทยากรผู้รู้ เชี่ยวชาญด้านพืชต้นไม้ก็มีความรู้เหล่านี้เพราะเขามีหลักการถ่ายทอด เขาพยายามชี้ชวนดูหลักธรรมชาติรอบข้างมากกว่า แนะนำเรื่องราวต่าง ๆ ให้มีมุมมองมากขึ้น รู้สึกว่าการเดินทางเริ่มมีความหมายมากขึ้นก็เลยเกิดความรู้สึกว่าอยากมาเที่ยวอย่างนี้มากขึ้น มากกว่าที่เคยเที่ยวเพราะความสนุกสนาน

กิจกรรมของชมรมส่งผลต่อการอนุรักษ์อย่างไร :

มีส่วนที่จะช่วยได้ถ้าเกิดคนที่ทำธุรกิจการท่องเที่ยว ได้ทำความเข้าใจกับกลุ่มคนที่เข้าไปหรือนักท่องเที่ยวเอง กับคนที่เราพาไปเที่ยว เพื่อให้เข้าใจว่าเขาจะต้องปฏิบัติตนให้ถูกต้องคือ คนเดินป่าได้ เขาจะต้องมีข้อตกลงเดินได้แต่อย่าไปเก็บพันธุ์ไม้ เดินได้แต่อย่าไปทิ้งขยะหรือคุณไปตั้งค่ายพักแรมก็ได้ แต่คุณก็ควรจะใช้พื้นที่พักแรมเท่าที่จำเป็นจริง ๆ ไม่ใช่แบบบางคนก็กางโล่งไปหมด บางพื้นที่จะเห็นว่าใช้เกินความจำเป็น บางกลุ่มเข้าไปก็ไปก่อกองไฟ ก็จะเป็นปัญหาเรื่องไฟป่าตามมา บางกลุ่มเผาโดยนำพินมาสูมๆ แล้วก็ทิ้งไว้โดยไม่ระมัดระวัง คือว่าทำให้สิ้นเปลืองการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ อย่างเช่นว่าหุงข้าวเสร็จแล้วแต่ไม่ดับกองๆ ไฟ ปลอ่ยให้ไหม้ไปเรื่อยๆ ก็คือทำให้เกิดการสูญเสียโดยไม่จำเป็นหรือว่าการเข้าไปใช้พื้นที่โดยไม่รู้จักสภาพของธรรมชาติก็มีผลอย่างบนยอดดอยก็อาจจะเป็นเพราะว่า บนยอดดอยอากาศบนจะหนาวเย็นต้องก่อกองไฟหุงข้าว ตั้งค่ายพักแรม แต่ในอดีตหนาวเขาก็หาไม้ตามต้นไม้มาก่อไฟผิงแก้หนาว จนกระทั่งปัจจุบัน ทำให้บนยอดดอยพันธุ์ไม้ไม่ค่อยมีและเป็นผลให้เกิดว่าเวลาใครจะขึ้นยอดดอยสูงๆ ไปตั้งค่ายพักแรม อย่างดอยหลวงเชียงดาว หรือหลาย ๆ ดอย เขาจะต้องเอาเตาแก๊สขึ้นไปใช้ในการตั้งค่ายพักแรม เพราะว่าพันธุ์ไม้ไม่มีเหลือให้ตัดแล้ว พันธุ์ไม้บนยอดดอยมันโดยากพอเราเข้าใจมีความรู้สึกว่าเป็นอดีตรู้สึกผิดเหมือนกัน

จนกระทั่งได้มารู้จักในชมรมเขาก็อธิบายให้เข้าใจว่า เวลาขึ้นดอยต้องแบกถังแก๊สเข้าไปด้วยเวลาใช้น้ำตามลำธารต้องระวังเรื่องอะไรบ้าง อย่างเป็นทางการก็ฟังขยะ ขุดหลุมฝัง แต่เท่าที่เห็นเอาลงมาหมด พวกที่เผาไม่ได้ทางชมรมเราจะเอาลงมาหมด พวกกระป๋อง ขวดแก้ว ถุงพลาสติกก็เอาลงมาข้างล่างหมด แต่ว่าพวกที่เผาได้ก็จะเผา เศษอาหารก็ฝัง รู้สึกว่าทำอย่างนั้นดี และทุกคนก็จะไม่ก่อให้เกิดปัญหาเรื่องสิ่งแวดล้อม และการเข้าไปท่องเที่ยวก็ไม่ได้เข้าไปเฉยๆ แต่มีวิทยากรให้ความรู้ด้วย ทำให้เรารู้อะไรมากขึ้น มากกว่าวิวสวยดี หรือว่าอากาศดี หรือว่าดอกไม้สวยดี แต่เรามีวิทยากรไปก็คือว่า ดอกไม้ที่ว่าสวยคืออะไร มันมีชื่อว่าอะไร มีประโยชน์อย่างไร มีมากกว่านั้น ระหว่างทางเห็นว่าวิวสวยดีทำให้เราได้รู้ว่าทำไมถึงเกิดวิวสวย

เกิดขึ้นได้เพราะอะไร ทำไมถึงเป็นสภาพป่าขึ้นมาได้ มันเป็นประโยชน์อย่างไร แหล่งต้นน้ำของพื้นที่บริเวณไหน

การท่องเที่ยวทำให้รู้ว่า การท่องเที่ยวมันมีคุณค่าระหว่างทาง ถ้าไปกับชมรมและมีผู้รู้เขาก็จะแนะนำคอกนั้นชื่อนั้นคอกนี้ชื่อนี้ และก็แต่ละคอกมันเป็นอย่างไร คุณก คุณผีเสื้อ มีความรู้สึกว่ามันมีเสน่ห์ นอกจากนี้ความเป็นกันเองของสมาชิกที่เข้าไปร่วมด้วย และกรรมการด้วย ซึ่งมีสาเหตุเนื่องมาจากคนที่เป็นคณะกรรมการทั้งหมดส่วนใหญ่เป็นอาสาสมัครเข้ามาช่วยทำงานก็แบบพอใจและก็อยากจะทำ นำพาคนที่เขารู้จักไปรับในสิ่งที่น่าสนใจในเรื่องธรรมชาติ

เป้าหมายคือว่า ชมรมรักนิยมธรรมชาติต้องการที่จะเปิดภาพพจน์รวมหรือว่าปลูกจิตสำนึกคือว่าจะไม่เห็นกิจกรรมไปต่อต้านอะไร ชมรมจะเป็นเพียงแนวร่วม คือเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย สำหรับเหตุผลที่เราเข้าไปร่วมด้วยบทบาทเรานั้นควรจะวางอยู่ตำแหน่งไหน นั่นคือกิจกรรมที่อยู่ในส่วนของกิจกรรมรณรงค์ต่อต้านหรือคัดค้าน และสำหรับกิจกรรมรณรงค์หรือส่งเสริมให้ความรู้ความเข้าใจแก่นักท่องเที่ยวและที่เขาเข้ามาเป็นสมาชิกชมรม ก็เพื่อให้เขาเรียนรู้ว่าอยู่อย่างไรให้เหมาะสมกับธรรมชาติ สอดคล้องกับธรรมชาติได้ คนทั่วไปก็หนีไม่พ้นการท่องเที่ยว แต่ถ้าเป็นเด็กๆ ก็ควรให้ความรู้ที่จะเป็นเรื่องของการใช้ชีวิตการใช้ทรัพยากรไปถึงเรื่องจิตสำนึก

การเข้าร่วมขบวนการทางสิ่งแวดล้อม :

ที่เคยทำก็เรื่อง เชื้อนน้ำโจน ซึ่งตอนนั้น มืองค์กรของให้ทางชมรมถือป้ายคัดค้านเราทำไม่ได้ เนื่องจากขณะทำงานของเรามีงานประจำโดย หน้าที่ไม่สามารถที่จะทุ่มเวลาทุ่มความคิด ทุ่มกำลังทั้งหมด ลงไปกับงานคัดค้านตรงนั้นได้ ตกลงก็เป็นแนวร่วม ขอรายชื่อสมาชิกที่ไม่เห็นด้วยกับโครงการนี้ ส่งผ่านไปยังคณะกรรมการที่เขาเริ่มโครงการนี้ เราทำในเรื่องของรณรงค์สนับสนุนได้ในส่วนนี้ หลายๆ ครั้งกรณีเชื้อนน้ำโจน ที่จังหวัดแพร่ เราก็ได้แต่รายชื่อคัดค้านโดยไม่ได้ร่วมเป็นตัวแทน คืองานของเราต้องการมีคนเข้าใจธรรมชาติเพราะว่าดูจาก แนวคิดของชมรมเขาจะมีแนวคิดว่ามนุษย์ทุกคนไม่ว่าจะเป็นคนนั้นคนนี้ ร่างกายสมบูรณ์ แข็งแรง หรือคนพิการ คือหลักธรรมชาติของคนเหมือนกันหมด ใครเคยปฏิบัติเสธอากาศบริสุทธิ์บ้าง ไม่มีใครปฏิบัติความร่มรื่นของน้ำตก หรือความสวยงามของป่าไม้ ไม่ว่าจะเป็เด็ก ผู้ใหญ่ คนแก่ คนรวยหรือคนจน แต่จะเห็นได้ว่าการเข้าไปสัมผัสธรรมชาติของแต่ละคนแตกต่างกัน บางคนเข้าไปกลมกลืน บางคนเข้าไปขัดแย้ง ฉะนั้นชมรมจึงทำงานโดยการทำให้คนที่เข้าไปในธรรมชาติ เกิดความเข้าใจทำตัวกลมกลืน คือ ไม่ใช่เราจะไม่แตะต้องเลยแต่เราใช้เท่าที่จำเป็นหรือกระทบกระเทือนน้อยที่สุด โดยคนที่จะนำเข้าไปต้องมีความรู้อย่างละเอียดในพื้นที่ที่จะเข้าไปทัศนศึกษา

เหตุผลในการร่วมเป็นสมาชิก :

ทุกคนจะเข้ามาไม่เหมือนกัน มาด้วยหลายสาเหตุ แต่สำหรับสมาชิกที่เป็นอาสาสมัครมาช่วยกิจกรรม เพราะเป็นงานที่หลากหลาย แต่ทุกคนรักธรรมชาติก็อยากให้คนอื่นรักธรรมชาติเหมือนกัน มีการใช้ชีวิตแบบธรรมชาติ รู้จักการท่องเที่ยวที่ถูกต้อง เป็นการท่องเที่ยวที่เป็นการอนุรักษ์ธรรมชาติอย่างหนึ่ง โดยการที่เราเข้าไปศึกษา

ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อม :

ควรเกิดจากความเข้าใจของคนทุกประเภท เคยคิดว่าถ้าเราผ่านหลักสูตร อนุรักษ์สิ่งแวดล้อมก็จะดี เนื่องจากชมรมตอนแรกตั้งขึ้นมา กิจกรรมตอนแรกคือ พาคนไปเรียนรู้ว่าเป็นยังไง ท่องเที่ยวยังไง ทำตัวยังไง ทำมาตั้งแต่ปี 2526 ถึง 2532 เราก็เริ่มทำค่ายเยาวชนขึ้น ก็มองว่าจะมีคนอีกกลุ่มหนึ่ง ที่จะต้องเป็นอนาคตของชาติเป็นผู้ที่จะต้องดูแลต่อไป ไม่ใช่แค่ท่องเที่ยว คนที่จะทำให้ป่าอยู่ต่อไปได้ก็คือพวกเด็ก ๆ ที่อยู่โดยรอบป่า ก็เลยหากลุ่มเพื่อนข้อมูลเพื่อทำกิจกรรมเกี่ยวกับอนาคตของป่า ก็เลยต้องทำกิจกรรมค่ายเยาวชนต่อเนื่องมาเรื่อยๆ จนกระทั่งผ่านไป 10 ค่าย ฟังมีปีนี้เป็นปีแรก ที่หยุดงาน เพราะเรามีการหาทุนด้วย ที่จะไปพัฒนาค่ายเยาวชนต่อไป เพื่อให้ก้าวหน้ามากยิ่งขึ้น นั่นคืองานที่ชมรมทำให้เยาวชน

ในปี พ.ศ. 2541 เรามองเห็นว่า จากเด็กพิการยังมีเด็กที่เป็นอนาคตของชาติแต่เขาไม่มีโอกาสที่จะเข้าใจ ชมรมก็เลยเข้าไปประสานงานกับเด็ก พาเด็กไปเล่นน้ำตก ให้เขาได้ปีนเขา และก็ให้ความรู้แก่พวกเขา ถ้าเด็กๆ พวกนี้โตเป็นผู้ใหญ่ และเป็นเด็กพิการแขน ขา แต่พวกเขากลับไปปีนเขาไปเล่นน้ำตก ทำให้เขาเรียนรู้ธรรมชาติได้ดีเหมือนคนปกติทั่วไป สิ่งนี้จะเป็นสิ่งที่ดี เพราะจะทำให้เขาไปอยู่ในแผนการศึกษา เป็นส่วนหนึ่งของการเรียนรู้ เป็นหลักสูตร

หลักสูตรหนึ่งที่จะทำให้เด็กเรียนรู้ของจริง วิชาหลักเป็นพื้นฐานในตรงนี้ว่าทุกคนเห็นมันจะดี เมื่อเข้าเป็นหลักสูตรของประเทศ อย่างคนต้องเรียนเด็กทุกคนต้องรู้ด้วยคนที่เป็นคนดูแล ผู้บริหารต้องรู้ด้วย เป็นเครือข่ายโยงใยไปทุกส่วนของงาน เพียงแต่ว่าหลักสูตรยังไม่เป็นจริงเหมือนกับ เด็กทุกคนต้องผ่านวิชาลูกเสือ เด็กทุกคนต้องผ่านวิชาสังคม ผ่านวิชาศึกษาธรรมชาติ เราจะให้เรียนทุกชั้น ประถมไปถึงมัธยมถึงมหาวิทยาลัย เป็นวิชาที่เลือกเรื่องระบบนิเวศวิทยา และในเรื่องป่าเราก็ขยายไปถึงเรื่องสภาวะสิ่งแวดล้อมในเมือง ในเรื่องของมลภาวะเป็นเนื้อหาวิชา ไม่ใช่เป็นวิชาที่แฝงในเรื่องวิทยาศาสตร์ ในสังคมศึกษา แต่ยอมรับว่านั่นคือส่วนหนึ่งที่ทำให้รู้จักสิ่งแวดล้อมดีขึ้นมาก แต่ว่ามันอาจจะช้าเกินไปที่จะชะลอเหตุการณ์บางอย่างที่อาจจะเสียหายเสียก่อน ก่อนที่เด็กจะโตเราก็เคยคิดว่าเกิดองค์กรที่ทำงานด้านคัดค้าน หรือรณรงค์ ก็คัดค้านต่อไป จะมีหลายองค์กร หลายมูลนิธิ หลายสมาคมเข้ามาทำงานตรงนี้ เราก็มอง

ว่าน่าจะมีงานขององค์กรที่ต้องทำหน้าที่ ส่วนองค์กรแบบอย่างชมรม น่าจะสร้างความเข้าใจ สร้างความหลักสูตรตรงนี้ให้พวกเขาให้เด็กๆ ทุกวัย

บทบาทของชมรมนักนิยมธรรมชาติต่อสาธารณะ :

เนื่องจากเราไม่มีอำนาจอะไรมาผลักดัน และตอนนี้เท่าที่ทราบว่าสิ่งแวดล้อมศึกษา ตอนนี้ก็มีแล้ว อย่างประถมก็มี สปช. สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต หรือว่ามีในส่วนประกอบในเนื้อหาวิชานี้ แต่อาจจะมีคนนำไปใช้ ให้ความเข้าใจค่อนข้างน้อย และกิจกรรมพวกนี้ ก็ออกไปทำนอกสถานที่ นอกโรงเรียน ทำให้งบประมาณค่าใช้จ่ายค่อนข้างมากแต่ถ้ามองว่าเป็นสิ่งจำเป็นในระดับหนึ่งการศึกษาของชาติ คิดอย่างนี้เรื่องงบประมาณก็ไม่น่าจะมีปัญหา

ในปัจจุบันก็อยากให้มันเป็นจริงเป็นจัง เป็นวิชาเล็ก ๆ วิชาหนึ่งทำให้คนทั่วไปเข้าใจ เขาจะได้คิดว่าอนาคตมันน่าจะเป็นวิชาที่เป็นประโยชน์ ถ้าเกิดเด็กคุยกันในกลุ่มวิชาต่าง ๆ ในอนาคตมันต้องใช้ได้แน่ ว่ากิจกรรมใด ที่มีผลกระทบต่อภาวะอากาศเป็นพิษ เรื่องของน้ำเสีย เรื่องอะไรมากมาย วิชาที่เกี่ยวกับด้านสิ่งแวดล้อม และอาชีพที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม

บทบาทสำคัญมันน่าจะเป็นอาชีพที่จำเป็นในอนาคต เพราะว่าผลกระทบในสิ่งแวดล้อมมากขึ้นๆ จะรัดตัวมากขึ้นเรื่อยๆ ความเข้มข้นด้านสิ่งแวดล้อมมากขึ้น วิฤติตรงนี้ มันมีสิทธิที่จะเกิดขึ้นเรื่อย ๆ หวังว่าคนที่ทำงานด้วยความเข้าใจ ด้านสิ่งแวดล้อมจะมีโอกาสได้ใช้ความรู้ และคนที่เรียนรู้อุณหภูมิอากาศตงงานก็ไม่มี เพราะว่างานด้านนี้คนส่วนใหญ่ยังไม่รู้ไม่เข้าใจเป็นจนที่ยอมรับของคนทั่วไป เพราะว่ายังมีประชาชนที่ยังไม่เข้าใจ หรือคนที่ที่เป็นชาวบ้านคิดว่าสิ่งแวดล้อมที่ดีอยู่แล้วทำไมจึงมีงานด้านสิ่งแวดล้อมเข้ามาอีก สิ่งเหล่านี้จะเกิดเพราะว่าชุมชนจะเริ่มขยายตัว พลเมืองก็เริ่มเปลี่ยนไป ตอนนี้ก็เริ่มมีการปลูกผักปลอดสารพิษ ไม่ใช่ยาฆ่าแมลง มีการใช้วัสดุธรรมชาติอันนี้เกิดจากสิ่งแวดล้อมในครอบครัว ชุมชน เมืองก็อีกอย่าง ชนบทก็อีกอย่าง

การประสานงานกับองค์กรสิ่งแวดล้อมในระดับสากล :

ยังไม่มีเพราะส่วนใหญ่ค่อนข้างต่อต้าน แล้วถ้าเกิดมองระดับโลก ถ้าทำงานในด้านเกี่ยวกับการรณรงค์ จะสร้างความเข้าใจกับหลายฝ่าย อาจจะเน้นเกี่ยวกับข้อมูลในการศึกษาและการวิจัย อาจจะมีในเรื่องของการรณรงค์และหน้าที่ทางด้านวิชาการ การวิจัยที่ดูมานี้ค่อย

การจัดการด้านสิ่งแวดล้อมของไทย :

ต่างกันมาก ขอมรับว่าองค์กรที่ทำงานด้านสิ่งแวดล้อมมีอยู่น้อย ทำโดยไม่หวังผล กำไรที่ยั่งยืนลงไปอีก โดยเฉพาะชมรมที่มีสมาชิก กรรมการมาช่วยงาน มาช่วยโดยอาสาสมัคร ไม่รับอะไรเลย ทำด้วยความตั้งใจจริง ได้รับเพียงความรักปรนนิบัติจากธรรมชาติ ไม่หวังอะไรตอบแทน ไปท่องเที่ยวธรรมชาติอย่างเข้าใจก็เพียงพอแล้ว และต้องมีเวลาให้กับงานด้านนี้ด้วย ตรงนี้เป็นข้อจำกัดของคนมากมาย มันอาจจะอยู่ในภาวะเศรษฐกิจที่ไม่ดี พอเราว่างก็ไปรับงานพิเศษเพิ่ม บางคนมีงานทำไม่มีเวลาทำงานในด้านนี้ นี่ก็เป็นภาวะขององค์กรที่นี้ แต่ถ้าเป็นองค์กรที่มีเงินได้รับเบียดเบียนด้วย ก็จะไม่เกิดภาวะตรงนี้เป็นไปตามปกติ

แต่ถ้ามีองค์กรลักษณะนี้อยู่ในชุมชน ก็จะเป็นสิ่งก่อให้เกิดกลุ่มคนที่จะทำในเรื่องของสิ่งแวดล้อม แต่ไม่ใช่กลุ่มคนที่จำทำด้านสิ่งแวดล้อม คือว่าคนที่เห็นความสำคัญสิ่งแวดล้อมกับอีกคนที่ทำงานเป็นข้าราชการกรมป่าไม้มีคุณค่ามากนัก แต่ถ้าคนที่เห็นคุณค่าจากทุกอาชีพ เพียงแต่บางคนอาจไม่แสดง แต่อย่างน้อยตัวเองก็รู้แล้วว่าควรเข้าไปเที่ยว ควรทำตัวอย่างไรจะทำอะไรถึงจะเห็นคุณค่า เขาจะทำได้ดี

การขยายตัวด้านจำนวนสมาชิก :

จะมีการเปลี่ยนแปลงส่วนใหญ่จะไปทำงานกับองค์กรอื่นส่วนใหญ่สมาชิกที่เข้ามาจะเป็นคนที่ทำงานแล้วเป็นคล้าย ๆ มาใช้พื้นที่ บางคนเป็นมาถิ่นาน แต่ก็ว่าไม่มีเวลามาทำ แต่ก็ยังเป็นสมาชิกอยู่ ลักษณะความแตกต่างของสมาชิกเก่ากับใหม่ ส่วนใหญ่ก็จะเห็นอยู่ตลอดเวลา บางคนไปเที่ยวกับชมรมได้ความรู้มากขึ้น ได้ความรู้อะไรเยอะขึ้น ก็มีหลายคนไปเที่ยวกับชมรมได้รู้จักเพื่อนใหม่ เข้าไปก็ไปศึกษาดูโน่นดูนี่ บางส่วนก็สนใจกิจกรรมเยาวชน เราจะสอดแทรกความคิดไว้เยอะ ทำให้เขาได้ร่วมงานกับคนอื่น ได้เห็นมุมมอง และได้รู้จักตนเองมีคุณค่า ได้ถ่ายทอดอะไรต่าง ๆ ให้เด็กได้เรียนรู้เรื่องราวธรรมชาติได้มากยิ่งขึ้น นี่ก็เป็นสิ่งที่ดี

สำหรับบางคนก็ปรับเปลี่ยนไม่ได้เลย คือไม่มาอบรม เดินไปเรื่อย ๆ เขาก็หลีกเลี่ยงเกี่ยวกับกลุ่มอื่น เราก็มองว่า งานของชมรมมีกว้างมากขึ้น เริ่มที่รู้จักองค์กรต่าง ๆ ในส่วนของงานด้านการอบรมอย่างล่าสุดชมรมก็ไปอบรมกับสภากาชาด จัดกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อมกับคนพิการ ก็เริ่มเป็นที่รู้จักมากขึ้น ถ้ารวมสมาชิกก็เพิ่มขึ้น แต่ในส่วนเดียวกันก็จำนวนที่เพิ่มมากขึ้นก็ไม่ได้เพิ่มอะไรมากมายสักส่วนแล้วก็พอกับที่ออกไป

การเผยแพร่การทำงานของชมรมต่อองค์กรภายนอก :

ก็มีแต่ว่าต้องอยู่ในขอบเขต เราทำกิจกรรม ทำต่อเยาวชนหรือทุกอย่างจะมีองค์กร มีพวกสื่อมวลชนเพื่อเอาไปเผยแพร่ เก็บข้อมูล ถ่ายภาพ สัมภาษณ์ เยาวชนถ่ายทำกิจกรรมอย่างนี้ในค่ายว่าจะออกไปยังไร และรบกวนกิจกรรมหรือเปล่า เด็กจะขาดวิธีการธรรมชาติที่เรียนรู้หรือเปล่า เด็กคนอื่น ๆ เขารู้สึกยังไง ถ้าเกิดเด็กที่ถูกเชิญไปเป็นฮีโร่ ได้ออกทีวี เราห่วงความรู้สึกของเด็ก การที่จะไปร่วมเข้าค่ายมากกว่าที่จะเอาไปสู่อสังคัม ฉะนั้นเราก็เลยไม่ค่อยได้ประชาสัมพันธ์ และก็จัดนิทรรศการออกร้าน แต่ถ้าออกร้านชมรมต้องเสียเงินชมรม ก็ไม่ออกร้านเพราะเราไม่มีงบตรงนั้นแต่ถ้าเกิดลองดูว่าได้เงินงบตรงนั้นเอาไปทำค่ายหรือสร้างจิตสำนึกให้กับเด็กดีกว่าแทนที่จะไปออกร้าน

การตอบรับจากองค์กรภายนอก :

มีองค์กรที่รู้เขาจะเข้ามาเอง บางคนจะให้จัดงานจัดกิจกรรมที่เราทำ ซึ่งก็จะเป็นองค์กรแรกๆ เลยที่ทำด้านค่าย ด้านธรรมชาติ เป็นหัวข้อแรก ๆ ที่เข้ามาทำงานตรงนี้ต่างจากปีที่แล้ว และก็องค์กรอื่นเขาก็รู้ข่าว ค่อย ๆ เข้ามาเรียนรู้ บางคนก็เข้ามาอบรมพี่เลี้ยง เอาความรู้จากการเป็นพี่เลี้ยง การเรียนคือเกี่ยวกับธรรมชาติ เอาไปใช้ในชีวิตของเขา เราไม่หวังคือ อยากได้อะไรเราก็ให้ เพราะอย่างที่บอกว่าสมาชิกหรือกรรมการชมรมทุกคนอยากจะทำให้ทำกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อมค่ายเยาวชนอย่างที่ชมรมทำ เหมือนอย่างคนรู้เรื่องพืช เขาก็บอกได้ว่าผีเสื้อ พันธุ์ไม้ต่าง ๆ มีรายละเอียดอย่างไร

สาเหตุการตั้งชมรม :

เกิดจากคณะท่องเที่ยว กลุ่มที่เป็นวัยรุ่นก็ไปเที่ยวกัน คือตั้งใจจะไปเที่ยวเฉยๆ นักวิชาการเขาไปก็เพื่อทำงานด้านวิจัย เจ้าหน้าที่ในพื้นที่ก็เป็นหน้าที่ของเขา ทีนี้คนประมาณ 2 ถึง 3 คน เข้ามาเพื่อว่าศึกษาจากนักวิชาการก็มีการอธิบายว่าต้นไม้มีชื่ออะไร ป่าเป็นอย่างไร นักวิชาการเขาให้คำตอบได้เพราะเขาเรียนรู้มานาน นักอนุรักษ์ก็พูดคุยกันได้ ปัญหากระทบเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมก็ได้มุมมองมากขึ้น การมาเที่ยวอย่างนี้มีคุณค่า รู้สึกมีสีสันมากขึ้น เพราะสมัยนั้น ปี พ.ศ. 2536 ซึ่งสมัยนั้นการท่องเที่ยวธรรมชาติก็คือ ไปยิงนก ไปล่าสัตว์ หรือไปเก็บพันธุ์ไม้

สำหรับชมรมมันเกิดมาจากที่บอกว่า การท่องเที่ยว นักวิชาการและก็คนที่ทำงานในพื้นที่ได้มาคุยกัน ชมรมอย่างเราก็มีหลายองค์กรเหมือนกัน ชมรมด้านนี้ส่วนใหญ่ก็สไลด์ของนักนิยมนจริง ๆ จะคล้ายพวกสมาคมยก แต่ตัวก็มีสมาคมเชิงธุรกิจมากยิ่งขึ้น แต่อย่างของชมรมไม่ได้เจาะจงไปที่นกและก็จะให้จุดก่อกำเนิด อย่างที่บอกจากจุดตรงนั้น และตอนนั้นพวกพี่ๆ ก็พูดกัน

ว่าเขาน่าจะตั้งเป็นกลุ่มสักกลุ่มเป็นชมรม แล้วก็ชักชวนให้คนมาเที่ยวในแบบนี้ ไม่ได้จดทะเบียนอะไร เขาก็เลยบอกว่าน่าจะชักชวนคนให้มาเที่ยวกันในวิธีแบบนี้ เลยตั้งเป็นชมรมขึ้นมา และก็ชวนคนเข้ามาท่องเที่ยวและก็เชิญพี่ที่เป็นนักวิชาการมาให้ความรู้ และก็ประสานงานกับเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น ก็คือพวกอุทยานแห่งชาติ กิจกรรมเกี่ยวกับป่า ที่จะเข้าไปในพื้นที่ โดยมีนักวิชาการไปด้วย ก็เลยทำให้เกิดการเรียนรู้ ในการเข้าไปท่องเที่ยวที่แบบทัศนศึกษา สมัยนั้นเราไม่รู้ว่าเที่ยวเพื่ออะไร แต่เดี๋ยวนี้เที่ยวกันมีประโยชน์ มีคุณค่า ไม่รบกวน ได้รับความรู้กลับมา ได้พูดคุยกับเจ้าหน้าที่ถึงปัญหาต่าง ๆ ที่เขาทำงานอยู่ ได้คุยกับนักวิชาการจริง ๆ ที่ทำการศึกษาวิจัยอยู่ในเรื่องราวต่างๆ และก็ทำให้ความรู้มากขึ้น เป็นการเที่ยวที่มีคุณค่ามากขึ้น ได้ทำงานในเชิงอนุรักษ์เชิงนิเวศน์ ได้ใช้ชีวิตสัมผัสกับคนท้องถิ่น บางทีพบเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น เจ้าหน้าที่ที่ดูแลรักษาป่าอยู่ ชาวบ้านแถวๆ นั้น ก็ได้เข้าไปทำความรู้จักกับชาวบ้าน ได้ไปรู้วิถีชีวิตของชุมชน ได้ไปรู้วิถีชีวิตของเจ้าหน้าที่ป่าไม้ ได้รับความรู้ด้านธรรมชาติ

ชมรมนักนิยมนธรรมชาติมีสมาชิกกี่คน :

สมาชิกตอนนี้ประมาณ 3,000 คน แต่ว่าสมาชิกในส่วนของราชการสักประมาณ 1,000 คน คือว่าพวกองค์กรอนุรักษ์ พวกอุทยานแห่งชาติ สำนักงานป่าไม้เขต เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เราก็จะส่งให้ทั้งหมดทั่วประเทศเลย และก็ตามโรงเรียนประจำจังหวัด บางทีก็ติดต่อขอเอกสาร เราก็ส่งไปให้และพวกนักวิชาการต่าง ๆ ผู้วิชา ติดต่อในการสื่อสาร อย่างน้อยก็ให้ได้ติดตามความเคลื่อนไหวของชมรมว่าเป็นอย่างไร แล้วมีนักวิชาการหลายท่านที่ได้เข้ามาเป็นวิทยากรให้ความรู้ บางท่านก็เคยมาเป็นกรรมการ

สำหรับประธานชมรม มีการเปลี่ยนแปลงจากคนแรกเนื่องจาก มีภาระหน้าที่ส่วนตัวมากจึงมีการประชุมว่า ควรจะเลือกใครดำรงตำแหน่งต่อไป จึงมีการเสนอชื่อบุคคลที่คิดว่ามีคุณสมบัติเหมาะสมและที่สำคัญ โดยให้สมาชิกลงคะแนนเพื่อเลือกประธานมาทางไปรษณียบัตร ประธานของชมรมที่ผ่านมาจะเป็นบุคคลที่มีเวลาให้คำปรึกษาในการทำงานของชมรมได้ เป็นบุคคลที่มีประวัติส่วนตัวดี มีความรู้ความสามารถ

กรณีศึกษาที่ 3 คณะกรรมการ

เหตุผลในการเข้าร่วมเป็นสมาชิก :

เข้าร่วมกิจกรรมเพราะสนใจ เนื่องจากทำงานเป็นนักสังคมสงเคราะห์ของ โรงพยาบาลศิริราช แผนกจิตเวชเด็ก และมีความคิดว่าต้องการนำความรู้ที่ได้จากกิจกรรมของชมรมไปเป็นส่วนหนึ่งเพื่อพัฒนางานที่ทำประจำอยู่ จึงเข้าร่วมอบรมพื้นฐานเรื่องการเป็นผู้นำ เริ่มจาก

ดูงานของกรมป่าไม้ก่อน ไปดูว่าเขาจัดกิจกรรมค่ายอย่างไร สอนอะไร ช่วงที่เข้าร่วมกิจกรรมก็ได้พบกับสมาชิกของชมรมนักษัตรธรรมชาติ จึงชักชวนให้เขามาร่วมอบรม

จุดเริ่มต้นไม่ได้มีความสนใจเฉพาะในเรื่องสิ่งแวดล้อม แต่สนใจที่จะศึกษาแนวทางที่จะนำไปปรับใช้กับงานที่ทำ ประกอบกับมีความชอบในการท่องเที่ยว เมื่อเข้ามาเป็นสมาชิกแล้วมีความรู้สึกว่ามีเปลี่ยนแปลงไป หลังจากเข้าร่วมเดินทางทัศนศึกษากับชมรมแล้ว มีความรู้สึกที่สนใจธรรมชาติลึกซึ้งมาก เมื่อก่อนเที่ยวป่ารู้สึกว่ามีอะไรเลย เดิน ๆ เสร็จแล้วก็กลับไม่มีความประทับใจอะไรนอกจากความรู้สึกว่าได้ไปพักผ่อนเท่านั้น แต่หลังจากเป็นสมาชิกรู้สึกได้ว่า เดินป่าแล้วเกิดความเข้าใจมากขึ้น มีการเรียนรู้สิ่งต่างๆ ที่อยู่รอบตัวเรา

ความคาดหวังกลับสมาชิกกลุ่มใหม่ :

เคยคิดในแง่ของชมรม พอเข้ามาเป็นสมาชิกก็มีความรู้สึกที่ว่า เราเป็นชมรมไม่ได้เป็นใครคนใดคนหนึ่ง ในการเข้าไปท่องเที่ยวธรรมชาติก็มีความคาดหวังว่า เราไปเที่ยวแล้วไม่ยอมให้ชมรมเสียชื่อเสียง เพราะฉะนั้นสมาชิกที่เข้ามาใหม่ควรจะมีการเรียนรู้และปรับตัวให้เข้ากับแนวทางของชมรม เช่น ควรเรียนรู้ว่าการเข้าไปท่องเที่ยวลักษณะการเดินป่าว่า ต้องแต่งตัวอย่างไร ควรปฏิบัติตัวอย่างไรให้กลมกลืนกับธรรมชาติ ไม่ใช่เข้าไปแล้วส่งเสียงดังหรือทำลายธรรมชาติ

เรื่องการทำความเข้าใจก็จะมีการตักเตือนกันบ้าง แต่จะเป็นในฐานะตัวแทนของชมรมส่วนใหญ่จะสอนเรื่องการพูด การวางตัว เช่นการทำกิจกรรมค่ายเยาวชนก็ไม่ควรดื่มเหล้าหรือทำตัวเป็นตัวอย่างที่ไม่ดีแก่เยาวชน ควรตรงต่อเวลาและรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย เนื่องจากเราอยู่กันแบบพี่น้อง ไม่มีใครเป็นหัวหน้า ไม่มีใครเป็นลูกน้อง แต่จะเป็นการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบ ใครมีหน้าที่เรื่องไหนก็รับผิดชอบในเรื่องนั้น ๆ แต่ในทางปฏิบัติเราก็จะช่วยกันทำงาน

สมาชิกก็มีการเปลี่ยนแปลงบ้าง บางคนที่มีครอบครัวก็จะแยกตัวออกไป พอถูกใดกลับเขามาร่วมกิจกรรมเหมือนเดิม หมุนเวียนกันไป

ข้อจำกัดด้านการทำงาน :

ชมรมมีข้อด้อย คือ หนึ่ง การทำงานของทุกคนในกลุ่ม สมาชิกแต่ละคนต่างก็มีงานประจำอยู่แล้ว จะมีคนรับผิดชอบงานโดยตรงยาก สอง มีข้อจำกัดด้านงบประมาณ ทางการเงินจากการจัดทัศนศึกษาเพื่อนำมาทำกิจกรรมค่ายก็จะไม่เพียงพอถ้าไม่มีเงินก็ทำงานไม่ได้

การประสานงานกับชมรมอื่น :

มีบ้างในเรื่องของการได้รับเชิญเป็นพิธีกร หรืออย่างเรื่องคุณก เรื่องต่างๆ ก็มีการประสานงานร่วมกันบ้าง แต่กับสื่อมวลชนเราก่อนข้างพิจารณาอย่างหนักเป็นเรื่องที่มีการทำข่าวเมื่อก่อนไม่รับเลย แต่เดี๋ยวนี้มีบ้าง พยายามเปิดตัวเองแต่เนื่องจากเราเอาเด็กเป็นหลัก เพราะฉะนั้นเมื่อเด็กเป็นหลักแล้วก็จะหวังว่านักข่าวจะรบกวนเด็ก เรากลับควบคุมไม่ได้ นักข่าวอาจจะรบกวนการเข้าร่วมกิจกรรมของเด็ก บางครั้งก็มีเรื่องธุรกิจเข้ามาเกี่ยวข้อง การทำงานร่วมกันต้องมีการทำความเข้าใจกันเป็นอย่างมาก ตอนหลังจึงมีแนวคิดที่ต้องควบคุมการทำงานของสื่ออย่างหนัก เพราะนักข่าวไม่มีความสนใจต่อปัญหาสิ่งแวดล้อม สื่อต่าง ๆ มีเยอะ แต่เราก็ยังเห็นการทำลายธรรมชาติอยู่ เป็นเรื่องของการทำงานแบบต่างคนต่างทำ คนอนุรักษ์ก็อนุรักษ์ไป คนทำลายก็ทำลายไป สำหรับชมรมเราคงต้องทำต่อไป เรื่องนี้ต้องค่อยทำค่อยไป หยุดไม่ได้และใช้เวลานานมากซึ่งเราไม่สามารถบอกได้ว่าจะทันกับการทำลายล้างที่เกิดขึ้นในปัจจุบันหรือไม่

สำหรับการทำงานด้านการอนุรักษ์ในต่างประเทศ เคยเอาหลักสูตรของเขามาดูและใช้บ้าง แต่จะไม่มีการติดต่อประสานงานโดยตรง เราจะปรับใช้วิธีการ หลักสูตร การทำสื่อจะเป็นลักษณะนั้นมากกว่า สำหรับชมรมจะมีปัญหาเรื่องไม่มีเงิน แต่ถ้าเป็นรูปแบบสมาคมจะมีความเป็นอิสระและความคล่องตัวน้อยกว่า ต้องมีการเลือกตั้ง ซึ่งทางชมรมเคยมีการเสนอเรื่องนี้ขึ้นมาว่าเราจะทำการจดทะเบียนเป็นนิติบุคคลหรือไม่ แต่ก็ต้องถอนเรื่องกลับมา

ทางชมรมพยายามที่จะทำงานในลักษณะเชิงวิชาการก็จะมีแค่หนังสือที่ออกมาเป็นวิชาการ เป็นเรื่องของการวิจัย ในเรื่องการอบรม และจะมีบทบาทคือ เริ่มมีหน่วยงานต่าง ๆ ที่รับรู้การทำงานของชมรม เห็นว่ามีความหนักแน่นก็ขอความช่วยเหลือมา เช่น ขอเชิญไปเป็นวิทยากรบ้างหรือให้ไปช่วยอบรมบ้าง ไปช่วยเขียนหลักสูตรบ้าง มีมาตลอดขึ้นอยู่กับว่าเราจะรับหรือไม่เท่านั้น

การประสานงานลักษณะนี้ชมรมจะดูว่า มีผลทางธุรกิจหรือไม่ หรือเป็นเรื่องการค้าขายหรือเปล่า ถ้ามีความขัดแย้งมีปัญหาเราก็จะไม่ร่วมงานด้วย โดยจะเลือกองค์กรที่มีแนวทางการทำงานใกล้เคียงกับชมรม เราจะไม่เข้าไปต่อต้านโดยชัดเจน เนื่องจากเราไม่ทำงานในท้องถิ่น มีบางองค์กรที่ขอให้เราเข้าร่วมให้เงินเยอะ แต่เราไม่ทำเนื่องจากถ้าร่วมงานกันแล้วเราไม่สามารถมีส่วนในการควบคุมแนวทางการดำเนินเราก็จะไม่ทำ

กรณีศึกษาที่ 4 คณะกรรมการ

สาเหตุของการก่อตั้งชมรม :

เริ่มจากกลุ่มคนซึ่งต่างสาขาอาชีพ จุดเริ่มต้นคือ สมาชิกรุ่นแรก ๆ จะเป็นเจ้าหน้าที่ของกรมป่าไม้เป็นส่วนใหญ่ เริ่มจากการท่องเที่ยว เที่ยวจนเกิดความรู้สึกว่า ถ้าเที่ยวไม่เป็นจะก่อให้เกิดการทำลายธรรมชาติสูงมาก แต่จะปิดโอกาสไม่ให้นักเข้าไปเที่ยวคงไม่ได้ เราน่าจะใช้ตรงจุดนี้ช่วยกันรักษาธรรมชาติตามกำลังที่เรามี

การที่เราพาเขามาเที่ยว ในสิ่งที่เรารู้แล้วให้คนอื่นได้มีโอกาสได้รู้เหมือนเรา แต่เราจะบอกว่าควรทำอะไรเพื่อที่จะได้อุณหภูมิ เพื่อให้เที่ยวธรรมชาติได้ถูกต้องและทำลายธรรมชาติน้อยที่สุด จะบอกว่าไม่ทำลายเลยคงไม่ได้ เข้าไปเหยียบแล้วมันก็ทำลายทั้งนั้น แต่ทำยังไงให้มันถูกต้องทำลายน้อยที่สุด ต้องฟื้นตัวกลับมาได้ เราก็เลยตั้งเป็นชมรมขึ้นมาโดยใช้กลยุทธ์ในการจัดทัศนศึกษา เรามีเป้าหมายว่าเขาเข้าไปแล้วเขาจะรู้อะไร และก็จะบอกว่าเขาควรทำอะไรที่จะอยู่ร่วมกับธรรมชาติ จุดเริ่มต้นคืออันนี้ แต่จะมีกิจกรรมเพิ่มเติมขึ้นมาอีก

คุณสมบัติของสมาชิกที่เข้าร่วมกิจกรรม :

เราไม่จำกัด คิดว่าเรื่องธรรมชาติไม่ควรปิดกั้น ใครก็ได้ที่เข้ามาหรือจะเป็นคนเคยทำลาย ก็ไม่เห็นจะเสียหายตรงไหน ดีเสียอีกที่เราทำให้เขามีโอกาสที่จะได้ความเข้าใจที่ถูกต้องคือ ใครก็ได้เราไม่ปิดกั้น

การรับแบบอย่างการทำงานขององค์กรระดับโลก :

เราคงไม่ถึงขั้นนั้น เพราะว่าในลักษณะของการทำงานที่ทำงานแบบอาสาสมัคร ทุกคนมีงานประจำทำ เพียงแต่ว่าเราเอาเวลาส่วนที่เหลือที่ว่างจากการทำงานมาทำประโยชน์ต่อสังคมเท่าที่เราจะทำได้โดยยึดหลักการของชมรมเป็นหลัก ว่าเราจะสร้างพื้นฐานด้านการอนุรักษ์เท่านั้น เราจะให้พื้นฐานด้านการอนุรักษ์แก่สมาชิกให้เขาสามารถนำไปประยุกต์ใช้ด้วยตนเอง เราจะไม่ไปตีกรอบความคิดของเขาว่าต้องทำอย่างนั้นอย่างนี้ ไม่บอกว่าสมาชิกชมรมต้องทำอย่างนี้นะ เราคิดว่าไม่ใช่เรื่องที่จะไปตีกรอบ ทุกคนสามารถคิดได้เองมุมมองของแต่ละคนจะเกิดขึ้นเองจากข้อมูลที่เขาได้รับ

การทำงานที่ผ่านมามีบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้หรือไม่ :

มีความพอใจมีความหวัง เราจะดูจากการตอบสนองจากสมาชิก แต่จะไม่การไปติดตามว่าเป็นอย่างไร การจัดค่ายก็เพื่อเราจะได้มีการทำกิจกรรมที่ต่อเนื่องต่อไป แต่ไม่มีกำหนดการ

ที่แน่นอน เช่นการทัศนศึกษา สมาชิกมีแบบอย่างการท่องเที่ยวที่เป็นของตนเอง หลังจากเข้าร่วมกิจกรรมแล้วเขาจะเที่ยวอย่างไรเราไม่สามารถตามไปวัดได้ หรือค่ายเยาวชนก็ไม่มีติดตามต่อเนื่อง เราจะดูในระหว่างการจัดกิจกรรม แต่เราก็สามารถยั่งยืนยาวนานมาได้ตั้งแต่ก่อตั้งเมื่อปี พ.ศ. 2526 จนถึงปัจจุบันสมาชิกเรายังมีความสม่ำเสมอ มีการเข้าร่วมทำงานก็น่าจะยืนยันได้ว่าภารกิจของเราประสบความสำเร็จในระดับหนึ่ง แต่จะมากหรือน้อยบอกไม่ได้เนื่องจากเราใช้เวลาว่างจากงานที่ทำประจำ บางครั้งเวลาของสมาชิกแต่ละคนก็ตรงกันบ้าง เพราะฉะนั้นความต่อเนื่องของกิจกรรมจะไม่ต่อเนื่อง

บทบาทของชมรมต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในระดับประเทศ :

จะมีแต่ไม่ชัดเจน เราจะเป็นการจัดบรรยายหรือให้ข้อมูล เมื่อมีข่าวสารที่น่าสนใจก็จะถ่ายทอดไป แต่จะไม่มีการเข้าร่วมแบบจริงจัง จะไปเข้าร่วมกิจกรรมในบางเรื่องเท่านั้น ไม่มีความชัดเจนเพราะเราทำตามกำลัง เรามีข้อจำกัดเรื่องงบประมาณ

หลักการที่ยึดถือร่วมกันของสมาชิกชมรม :

เราจะใช้การทำความเข้าใจมากกว่า จะไม่ระบบการโหวตว่าเห็นด้วยหรือไม่ จะใช้ต่อเมื่อต้องการตัดสินใจในการเข้าร่วมกิจกรรมกับองค์กรอื่นเท่านั้น ข้อบังคับต่างๆ จะไม่มี เป็นลักษณะการถ่ายทอดว่าหลักการของชมรมเป็นอย่างนี้จะทำอะไรขอให้เป็นสมาชิกยึดถือร่วมกัน ตรงนี้มีการเปิดโอกาสให้รุ่นใหม่ๆ มีสิทธิเสนอความคิดเห็น เราปล่อยให้เขามีอิสระในการทำงานเต็มที่

ความคิดเห็นในการจัดกิจกรรมเพื่อการอนุรักษ์ของชมรม ส่งผลต่อการอนุรักษ์หรือไม่ :

เป็นเรื่องของข้อจำกัดมากกว่า เราทำไม่ได้มากไปกว่านี้ เราเคยคิดที่จะทำเป็นสมาคมเพื่อที่จะให้สามารถทำงานได้ง่ายขึ้น แต่ถ้าเป็นสมาคมจริง ๆ เราไม่มีความพร้อม ไม่มีกำลังคนที่จะทำงานประจำ ไม่มีเงิน ถ้าเป็นสมาคมต้องมีงานประจำ มีรายจ่าย มีรายได้ประจำ แต่เราไม่สามารถทำงานแบบนั้นได้ ซึ่งการทำงานของที่ผ่านชมรมก็ไม่มีการมีงานประจำ ใช้การติดต่อแบบไม่มีสถานที่โดยใช้จดหมาย ก็อยู่กันมาได้ 20 กว่าปี

การสนับสนุนในการจัดกิจกรรมจากองค์กรภายนอก :

เมื่อก่อนจะมีเวลาจัดค่ายเขาจะให้มาเป็นเรื่องๆ ไป แต่ปัจจุบันธุรกิจคือธุรกิจ เขาให้เงินมาแล้วเขาก็ต้องการให้เราออกไปเสริมรับเงินให้ เพื่อนำไปใช้ในการลดภาษีแต่เราทำไม่ได้เรา

ออกไปเสริมไม่ได้ ต้องยอมรับว่าเมื่อเขาให้ความช่วยเหลือเขาต้องการผลประโยชน์ตอบแทน การบริจาคเป็นส่วนหนึ่งในการลดภาษี แต่ถ้าบริจาคให้ชมรมทำไม่ได้

สาเหตุที่เราไม่จดทะเบียนเนื่องจากการทำงานที่เป็นสมาคมมีกฎข้อบังคับต่าง ๆ ในรูปสมาคมเพิ่มขึ้นมากมาย อาจเริ่มมีเรื่องผลประโยชน์ต้องมีเรื่องการเมือง การเลือกตั้งเกิดขึ้นในหมู่คนทำงาน

ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม :

มองว่าประเทศเรา ไม่มีการให้พื้นฐานด้านการอนุรักษ์อย่างจริงจัง เราแก้ไขปัญหาที่ปลายเหตุมากกว่า สิ่งเหล่านี้น่าจะเริ่มตั้งแต่เด็กประถมแล้ว ดูจากประเทศที่เขาประสบความสำเร็จ เขาไม่จำเป็นต้องมี NGOs มากๆ หรือก แต่เกิดมาจากสายเลือด อย่างเด็กฝรั่งเขารักสัตว์ เขารักธรรมชาติ มาจากข้างในตั้งแต่ต้น แต่ประเทศเรามาแก้ที่ปลายเหตุ ไม่ได้แก้ด้วยการทำความเข้าใจทำให้เพียงชั่วคราวก็เลิก แต่ถ้าเราถูกหล่อหลอมให้เด็กเกิดความตระหนัก ให้เขาเริ่มตั้งแต่อนุบาล ตั้งแต่ครอบครัว ให้เขาสัมผัสและเกิดความรู้สึกรักธรรมชาติตั้งแต่เด็ก ๆ เมื่อเขาโตขึ้นก็จะรู้สึกรักธรรมชาติจริงๆ ประเทศเราเป็นการแก้ไขปัญหาตามความนิยม ทำแล้วก็เลิก อย่างการทำกิจกรรมค่าย เมื่อมีการเริ่มก็จะมีการทำตาม ทุกคนจัดค่ายหมดแต่เล็ก ๆ แล้วพื้นฐานคืออะไร ประสบความสำเร็จไหมสำหรับเด็กได้ออกไปเที่ยวก็ต้องเกิดความสนุกอยู่แล้วเพราะได้ไปเที่ยวไปพักผ่อน แต่เขาอาจจะได้แค่ความสนุกสนานเฮฮาเท่านั้น การจัดค่ายในตัวหนังสือก็ดูสวยงาม มีการโปรโมทบางองค์กรทำเพื่อโปรโมทตัวเอง ลักษณะนี้จะมีเยอะมีการลงทุนมหาศาลแต่ไม่ได้ก่อให้เกิดผลอะไรเลย หรืออาจจะได้บ้างแต่ไม่คุ้มกับที่เสียไป

เหมือนเป็นการทำตามความนิยม คนทำงานบางคนไม่มีความรู้ว่าจะทำอะไร มองตัวเองไม่ออกว่าจริง ๆ แล้วต้องการอะไร มีหลักการที่แน่นอนหรือเปล่า ไม่ใช่เรื่องอนุรักษ์เพียงอย่างเดียว เรื่องอื่น ๆ ก็เป็นลักษณะนี้ ไม่มีการมองถึงปัญหาที่แท้จริง

สำหรับสมาชิกชมรมเขามีความพอใจ แต่ก็มีหลากหลายเราเพียงแต่แทรกซึมให้เกิดความเปลี่ยนแปลงในการใช้ชีวิตประจำวันของเขาให้ดีขึ้น ในแง่ของการใช้ทรัพยากร

สำหรับการทำงานค่ายเยาวชนของเราก็มีการเชิญสื่อมวลชนมา ก็มักจะเกิดปัญหาแม้ว่าเราจะต้องการประชาสัมพันธ์แต่เมื่อสื่อเข้ามาวุ่นวายระหว่างการทำงานของเรามากก็จะเกิดปัญหา การขยายเครือข่ายก็จะเป็นการเพิ่มรูปแบบการจัดกิจกรรม มีการแลกเปลี่ยนระหว่างชมรมอื่นที่เขาสนใจ เราก็อาจจะได้แนวทางการจัดกิจกรรมของเขามาปรับใช้กับชมรม

กรณีศึกษาที่ 5 คณะกรรมการ

เหตุผลที่เข้าร่วมกิจกรรม :

เข้าร่วมกิจกรรมมาเป็นเวลานานกว่า 8 ปีแล้ว เริ่มจากความต้องการเดินทางท่องเที่ยวเป็นหลัก แต่เมื่อเข้าร่วมกิจกรรมแล้วมีความรู้สึกว่าได้เรียนรู้เกี่ยวกับธรรมชาติมากขึ้น สมาชิกรุ่นเก่า ก็ให้ความรู้แก่เรา ได้รู้ในสิ่งที่ไม่เคยรู้ ได้เห็นในสิ่งที่ไม่เคยเห็นจากการเป็นสมาชิกได้ทราบว่า คณะทำงานส่วนใหญ่ไม่มีใครมีความรู้พื้นฐานด้านสิ่งแวดล้อมมาก่อน แต่จะเป็นความรู้ที่ได้จากการค้นคว้าด้วยตนเอง เมื่อเข้าเป็นสมาชิกได้พูดคุยกับสมาชิกรุ่นเก่าและได้ขอคิดว่า เมื่อเราเข้าไปท่องเที่ยวเราได้รับความสนุกสนาน เราได้รับความเพลิดเพลิน แล้วเราได้ทำอะไรตอบแทนกลับไปให้ธรรมชาติบ้าง จึงเกิดความคิดที่จะเข้าร่วมเป็นคณะทำงานกับชมรม

ความคาดหวังจากการทำกิจกรรม :

เชื่อว่าทุกคนที่เข้ามาทำงานต่างก็มีความหวังด้วยกันทั้งสิ้น แตกต่างกันไปตามพื้นฐานของแต่ละคน เราไม่สามารถบอกได้ว่า เมื่อทำกิจกรรมอย่างนี้ผลจะต้องเป็นอย่างไร สำหรับส่วนตัวคิดว่า เรื่องของการอนุรักษ์ไม่ใช่เรื่องที่ใครคนใดคนหนึ่งต้องรับผิดชอบ ทุกคนที่ใช้ทรัพยากรควรมีส่วนในการรับผิดชอบและดูแลรักษาทรัพยากรที่เหลืออยู่เท่าเทียมกัน เมื่อเราจัดกิจกรรมค่ายเยาวชนก็มีความคาดหวังว่า เยาวชนที่ผ่านการอบรมไปแล้ว จะสามารถนำความรู้ที่เราถ่ายทอดให้ไปเป็นประโยชน์ต่อการอนุรักษ์ต่อไป การนำไปใช้ไม่ได้หมายความว่าเด็กทุกคนที่เข้ารับการอบรมต้องสามารถนำความรู้ไปใช้ได้ทุกคน แต่คิดว่าถ้ามีเด็กเพียง 1 คนที่เขานำความรู้ที่ได้ไปใช้ประโยชน์อย่างจริงจังและต่อเนื่อง ส่งผลต่อการอนุรักษ์ในอนาคตได้และเป็นผู้ใหญ่ที่จะทำงานเพื่อสิ่งแวดล้อมต่อไป ก็พอใจแล้ว

การทำงานกับคนหมู่มากที่มีพื้นฐานที่แตกต่างกันก็มีความขัดแย้งทางความคิด ซึ่งเป็นเรื่องปกติในที่ประชุมภายหลังการทำงานเสร็จสิ้น ก็จะมีข้อขัดแย้งที่มาจากคนที่ไม่พอใจว่า จัดกิจกรรมแต่ละครั้งเราใช้งบประมาณเยอะ ใช้เวลาเตรียมงานนานแต่ผลที่ได้กลับมามีเหมือนไม่เกิดประโยชน์อะไรเลย ซึ่งเราก็ไม่สามารถบังคับความคิดของคนได้ แต่เราจะใช้วิธีการอธิบายให้เหตุผล แต่ก็ไม่ได้เป็นความขัดแย้ง ในเรื่องส่วนบุคคลแต่จะเป็นเรื่องของการทำงาน

การจัดกิจกรรมค่ายเยาวชน :

กิจกรรมค่ายเยาวชนพิการ เราจะเน้นให้เด็กสามารถช่วยเหลือตัวเองได้เมื่ออยู่ในธรรมชาติ เริ่มตั้งแต่การพาเด็กเข้าที่พักจะมีการแบ่งกลุ่ม โดยมีพี่เลี้ยงคอยดูแลใกล้ชิดเนื่องจากเราระมัดระวังเรื่องความปลอดภัยของเด็ก เพราะเขาไม่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้ จากกิจกรรมที่ผ่าน

มา เรามีความรู้สึกที่ดีที่ได้ให้โอกาสแก่เด็กที่ไม่มีโอกาสได้สัมผัสกิจกรรมในธรรมชาติ ไม่เคยไม่มีใครทำกิจกรรมในลักษณะนี้มาก่อน เนื่องจากว่าข้อจำกัดทางร่างกายของเด็ก การทำงานของเรา ต้องมีการประสานงานกับอาจารย์ผู้ดูแลเด็กพิการ และเตรียมงานนานกว่า 6 เดือน เมื่อเด็กมีข้อจำกัดทางร่างกาย เราต้องประชุมกันเพื่อหาแนวทางที่เหมาะสม เช่น การทำงานสัญลักษณ์หรือการสื่อสารระหว่างการทำกิจกรรม ต้องใช้สัญลักษณ์โดยแบ่งเป็นกลุ่มต่างๆ เช่น กลุ่มช้างก็จะทำเสียงช้างร้อง เสียงเสื่อ ลักษณะนี้

กรณีศึกษาที่ 6 สมาชิกทั่วไป

เหตุผลที่เข้าร่วมกิจกรรม :

การเข้าร่วมในชมรมนี้ คือ ตอนแรกเห็นเพื่อนเขาชวนมาบอกว่ามีชมรมที่อยู่สำนักสัตว์ทดลอง ชื่อชมรมนักนิยมนธรรมชาติ เห็นว่าคำสมครถูกก็เลยไปสมัครกับเพื่อนพร้อมกัน อยู่ชมรมเดียวกันที่มหิดล และที่ชมรมเดิมเราก็ทำเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมด้วย กิจกรรมก็จะคล้ายของที่นี่ เพียงแต่จะเป็นในระดับของนักศึกษาปริญญาตรี และพอเข้ามาแล้วกลับรู้สึกว่า เป็นไปตามที่เราต้องการแต่อาจจะอยู่ในอีกอายุหนึ่ง คืออยู่ในระดับสูงขึ้น พอเราเข้ามาเหมือนกับว่าเราเป็นน้องเล็ก ๆ จากที่เราเป็นพี่เขา

สำหรับตัวเองอาจจะมาในลักษณะของนักนิยมนธรรมชาติ คือว่า เราคงยังไม่ได้ไปแก้ปัญหอะไรตรงนั้น แต่คิดว่าเราน่าจะปลูกฝังจิตสำนึกให้เด็ก ๆ มากกว่า หรือ ให้คนที่เขามีโอกาสน้อยกว่าเรา ให้เขาได้มีโอกาสเท่ากับเรามากกว่า

สำหรับชมรมนิยมน เพิ่มผ่านค่ายเด็กตาบอด เด็กด้อยโอกาสครั้งล่าสุด แต่ก็ไม่ใช่เป็นค่ายเด็กเยาวชน แต่คือถ้าเราไปค่ายครั้งหนึ่งอย่างน้อยที่สุด คือถ้าเราไปค่ายครั้งหนึ่งอย่างน้อยให้มีเด็กสัก 1 คน เขาได้ตรงนี้ที่คิดว่าพอแล้ว ไม่จำเป็นว่าจะต้องเป็นเด็กทั้งหมดก็ได้ในเรื่องถ่ายทอดก็คงยังไม่ได้ถ่ายทอดเพียงแต่ว่าเราชวนเขา มา คือชวนคนที่เขาสนใจและให้โอกาสได้สัมผัสของเขาเองดีกว่า คือจะไม่ขัดเขียดให้เขา คิดว่าถ้าเขาสนใจเขาก็จะมาเอง

การเข้าร่วมกิจกรรมไม่ได้ไปครบแต่เลือกไปอย่างทะเลไม่ค่อยชอบไป ก็จะไปป่าไปเขามากกว่า โดยมากก็ไปตุนก และทุกครั้งก็ไปมีความรู้สึกว่าได้ความรู้ที่แปลก ๆ ใหม่ ๆ เพิ่มขึ้น และป่าแต่ละที่ คิดว่ามันมีเอกลักษณ์เฉพาะตัว แม้ว่าที่เดียวกันก็เถอะแต่เราไปแต่ละครั้งก็จะไม่เหมือนกัน และไปที่เดิมแต่ละครั้งจะไม่เคยเบื่อ ถ้ามีโอกาสไปก็จะไปอีกเพราะว่าครั้งแรกจะไปเพื่อท่องเที่ยวอย่างเดียว คือ มีความรู้สึกว่ามันมีคุณค่าในการที่เราจะต้องศึกษาก็คือ เราก็ศึกษาของเราไปเรื่อย ๆ เพราะว่าป่าที่เดียวกันแต่ละฤดู ไม่เหมือนกัน แคว้นเดียวป่าก็เปลี่ยนไปแล้ว และอย่าง

เราไปเราก็ไปเฟลิดเฟลินด้วยไปหาความรู้ด้วย คือ ไม่ใช่วิชาการอย่างเดียวหรือท่องเทียวอย่างเดียว ก็ควบคู่กันไป

แนวคิดในการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อม :

ก็คงจะต้องช่วย ๆ กัน เพียงแต่เราก็จะช่วย ๆ กัน ในระดับที่เราทำได้ เพราะว่าคือ เราทำอะไรมากกว่านี้มันก็ไม่ค่อยได้ ก็ตามกำลังของตัวเอง และก็ตามวุฒิด้วย อะไรหลายอย่าง ทำเท่าที่เราจะทำได้ ก็คงเป็นระดับองค์กรที่จะช่วยได้ก็คิดจะไปร่วมกับองค์กรอื่นที่อยู่ในลักษณะ แบบนี้แต่พอเรามองคุณภาพตัวเองแล้วเราเป็นอย่างนั้นไม่ได้ คือ เราไม่ได้ชอบสไตล้อย่างนั้น เราชอบสไตล์การสร้างมากกว่าการไปต่อต้านและผลมันก็จะต่างกัน

การทำงานเพื่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม :

การทำงานเพื่อสิ่งแวดล้อมควรมีคนที่เป็นอาจารย์เป็นคนที่อยู่ในองค์กรใหญ่ ๆ คือ คนที่มีตำแหน่งใหญ่ ๆ ที่เขาจะช่วยเราได้ และถ้าเราคิดว่าเรายังมีกำลังไม่พอที่จะทำตรงนั้นที่ คิดว่าแค่นี้ก็น่าจะทำไปก่อน เพราะว่าจริง ๆ แล้วมันก็ไม่ได้หยุดอยู่แค่นี้ มันก็ขึ้นอยู่กับว่า ถ้าเกิดมี กลุ่มคนงานกลุ่มคนที่เขามาทำงาน คนใหม่เข้ามา เขามีความคิดที่จะทำอะไรเขาก็ทำได้ มันก็ต้อง ศึกษาอะไรก่อนหลาย ๆ อย่าง ๆ ใ้ชว่าอยู่ดี ๆ ก็จะปลูกจิตสำนึกเลย เราก็ทำไม่ได้ก็ต้องมีการวางแผนอะไรก่อนการตั้งกลุ่มที่จะเข้าไปต่อต้านเขาเหมือนกัน เราก็ต้องมีข้อมูลอะไรก่อนว่าเหมาะสมหรือเปล่า จะตั้งขึ้นมาเลยก็ได้ จะต้องดูหลาย ๆ อย่างขึ้นอยู่กับตัวเราด้วยว่าเหมาะกับรูปแบบไหนมากกว่ากัน

สำหรับชมรมนักเรียนก็เหมือนกันว่าเป็นนักเรียนธรรมดา เป็นคนที่นิยมในธรรมชาติ เหมือนกันคนรสนิยมเดียวกัน ไปด้วยกัน ไม่ใช่ในลักษณะหัวหน้าหัวตัว แต่ว่าไปเป็นเพื่อนกันไม่มี หัวหน้าไม่มีลูกน้อง ก็อาจจะมีการระบบกันหน่อย แต่ว่าทุกคนก็เป็นเพื่อน ๆ พี่น้องกัน ซึ่งตรงนี้เป็น ข้อดีของชมรมและความประทับใจในหมู่สมาชิกก็คือ คนที่เข้ามาใหม่ ๆ จะไม่ค่อยรู้สึกแตกต่าง ว่าตัวเองถูกแตกแยก เข้ามาทุกคน พี่ที่เขาอยู่ก่อนแล้ว เขาก็จะแบบเหมือนกับว่าเราสนิทกันอยู่แล้ว ก็เลยคล้าย ๆ กันมากกว่าก็เลยไปด้วยกัน

กรณีศึกษาที่ 7 สมาชิกทั่วไป

สมาชิกคนที่ 7 ได้ให้เห็นผลในการเข้าร่วมกิจกรรมว่า เข้าร่วมเป็นสมาชิกเนื่องจาก เพื่อนร่วมงานชักชวน และสนใจการท่องเที่ยวในลักษณะการเดินป่าแบบอนุรักษ์จึงเข้าร่วมเป็นอัน มากเนื่องจากเป็นนักท่องเทียวที่แตกต่างจากที่เคยสัมผัสมา เมื่อเข้าร่วมกิจกรรมบ่อยครั้งก็ได้รับ

การชักชวนจากสมาชิกรุ่นเก่า ๆ ให้เข้ามาช่วยงานของชมรม จึงเข้าร่วมเป็นอาสาสมัครในการจัดกิจกรรม โดยจะเข้าร่วมเมื่อมีเวลาว่างจากการทำงาน ซึ่งเป็นงานอดิเรกที่ได้ทำเมื่อมีเวลาว่าง และคิดว่าเข้าร่วมกิจกรรมของชมรมเป็นสิ่งที่มีความหมายต่อสังคมส่วนรวม

การทำงานกับชมรม ส่วนใหญ่จะเน้นกิจกรรมการเข้าค่ายและการทัศนศึกษา โดยการร่วมเดินทาง และเป็นผู้ช่วยดูแลสมาชิกท่านอื่น ๆ ในระหว่างการเดินทาง จะเน้นการทำงานในการร่วมระดมทุนเพื่อนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมค่ายเยาวชน

ภายหลังเข้าร่วมทำกิจกรรมกับชมรมแล้ว มีความรู้สึกประทับใจในแนวทางที่เป็นการทำงานเพื่อปลูกฝังจิตสำนึกต่อสิ่งแวดล้อมแก่เยาวชน คิดว่าเป็นประโยชน์ต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมต่อไป แม้จะเป็นการทำงานที่เป็นเพียงกลุ่มคนกลุ่มเล็กแต่ก็รู้สึกว่าเป็นประโยชน์ต่อสังคมอย่างน้อยการจัดการจัดกิจกรรมลักษณะนี้เป็นการปลูกจิตสำนึก ซึ่งเป็นสิ่งที่ติดตัวเด็กและเยาวชนไปตลอดเมื่อเขามีความสำนึกแล้วไม่ว่าจะอยู่ที่ไหนจะทำอะไร เขาจะมีความตระหนักถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

การศึกษาที่ 8 สมาชิกทั่วไป

ให้เหตุผลที่เข้าร่วมกิจกรรมของชมรมนันทนิยชมรมชาติ เนื่องจากเพื่อนสมาชิกชมรมได้ชักชวน รวมทั้งบอกเล่าถึงความสนุกสนาน และประโยชน์ที่จะได้รับ เมื่อเข้าร่วมกิจกรรมแล้วเกิดความรู้สึกชอบการเดินทางที่ได้มีการเรียนรู้เรื่องราวต่าง ๆ รอบตัว ได้เดินทางไกลและศึกษาธรรมชาติซึ่งเป็นสิ่งที่ประทับใจมาก ก่อนเข้าร่วมเป็นสมาชิกของชมรมไม่เคยมีความสนใจด้านสิ่งแวดล้อมมาก่อน เนื่องจากคิดว่าเป็นสิ่งไกลตัว แต่เมื่อเข้าร่วมเป็นสมาชิกแล้ว จึงได้ความรู้ว่า มนุษย์ทุกคนมีสิทธิใช้ทรัพยากรอย่างเท่าเทียมกัน แม้บุคคลเหล่านั้นจะไม่ได้ใกล้ชิดกับธรรมชาติ แต่ทุกคนก็เป็นผู้ใช้ทรัพยากรทางตรงก็ทางอ้อม แม้จะไม่ได้เป็นคนตัดไม้ทำลายป่าโดยตรง แต่ก็ใช้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมนับตั้งแต่เกิดจนตาย ที่ผ่านมามีโอกาสได้เรียนรู้ถึงความสัมพันธ์ดังกล่าว

นอกจากนี้ยังมีความคิดว่า กิจกรรมของชมรมสามารถให้โอกาสในการเรียนรู้ธรรมชาติ และการจัดกิจกรรมเป็นให้ความรู้ได้อย่างน่าสนใจเข้าร่วมกิจกรรมแล้วไม่เกิดความเบื่อหน่ายอย่างน้อยการได้เดินทางศึกษาธรรมชาติ ที่นอกจากจะได้รับความรู้แล้วยังเป็นการพักผ่อนที่คลายความตึงเครียดจากการทำงานในชีวิตประจำวัน การเดินทางไปยังสถานที่ที่ยังไม่เคยไปได้พบเห็นวิถีชีวิตของผู้คนที่หลากหลายในสังคม ซึ่งเป็นประโยชน์ในการนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันต่อไป

กรณีศึกษาที่ 9 สมาชิกทั่วไป

ให้เหตุผลในการเข้าร่วมกิจกรรมชมรมนักเรียนธรรมดาว่า ตนเองเป็นสมาชิกลานานแล้ว แต่ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมระยะหนึ่ง เนื่องจากมีภาระในด้านหน้าที่การงาน ซึ่งแต่เดิมเป็นคนชอบท่องเที่ยวในลักษณะการเดินป่าแบบอนุรักษ์ และเห็นว่าชมรมนักเรียนธรรมดาที่มีกิจกรรมด้านนี้อยู่บ่อยครั้งจึงมีความสนใจที่จะเข้าร่วมเป็นสมาชิกของชมรมในระยะแรกกิจกรรมเป็นลักษณะการจัดกิจกรรมเฉพาะอย่าง คือ จะแบ่งแยกว่าการเดินทางแต่ละครั้งจะทำการศึกษาเรื่องใด เช่น ศึกษาระบบนิเวศก็จะมีวิทยากรพิเศษมาบรรยายเรื่องระบบนิเวศและความสัมพันธ์ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกัน สำหรับครั้งที่ผ่านมาก็คือการเดินป่าของค่ายเด็กพิการ จะมีการอธิบายถึงความสัมพันธ์ของป่าไม้ สัตว์ ระบบนิเวศของป่า การดำรงชีวิตในป่าอย่างถูกต้องเพื่อให้เขาสามารถใช้ชีวิตในป่าได้หากมีเหตุการณ์ฉุกเฉิน

ส่วนตัวเมื่อเป็นนิสิตยังสนใจด้านสิ่งแวดล้อมโดยเข้าร่วมกับชมรมของมหาวิทยาลัย นอกจากนี้เมื่อเข้าร่วมกิจกรรมของชมรมพบว่ามีกิจกรรมที่หลากหลาย ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นวิชาการและมีความสนุกควบคู่กัน ภายหลังเริ่มสนใจการออกค่ายช่วยเด็กและเยาวชนตามที่เขาร้องขอมา รู้สึกว่าเด็กเหล่านั้นให้การตอบรับเป็นอย่างดี เด็กรักธรรมชาติมากขึ้น เคยมีน้องที่เข้าค่ายบอกว่าค่ายนี้สนุกกว่าไปเที่ยวตามห้างสรรพสินค้าเสียอีกได้พบได้เห็นอะไรที่ไม่เคยเห็น และเล่าให้ฟังอย่างสนุกสนาน รู้สึกว่าการจัดกิจกรรมช่วยให้เด็กมีความสุขสนุกสนานและเรียนรู้ได้เร็วขึ้น จดจำรายละเอียดได้ดีขึ้น

ทางด้านกิจกรรมอื่น ๆ ไม่ค่อยร่วมมากนัก เช่น พวกประท้วงเพราะเราคิดว่าไม่ใช่วิถีทางของชมรมนักเรียนธรรมดาแต่ก็ไม่ได้ตัดค่าน ทุกคนมีจุดยืนของตนเองซึ่งเราเองก็เช่น ตรงนี้คิดว่าถ้า สามารถทำอะไรเพื่อสังคมได้พอสมควรและตนเองก็สนุก กับงานตรงนี้แล้ว

การจัดกิจกรรมในปัจจุบันจะเป็นการศึกษาทั้งหมด เวลาเดินทางแต่ละครั้งจะทำการศึกษาทั้ง นก ผีเสื้อ พันธุ์ไม้ คิดว่าทำให้เกิดความรู้ทางด้านสิ่งแวดล้อมที่หลากหลายมากขึ้นกว่าเดิม เพราะส่วนใหญ่เราจะมีนักวิชาการเข้าร่วมด้วยและ มีการเตรียมงานกันนานพอสมควรภายหลังการเข้าร่วมกิจกรรมแล้ว ไม่มีโอกาสนำความรู้ด้านสิ่งแวดล้อมไปเผยแพร่ เนื่องจากภาระหน้าที่การงานประจำ แต่จะมีผลต่อความรู้สึกและพฤติกรรมส่วนตัว คือ ความพยายามที่จะประหยัดการใช้ทรัพยากร ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม ก่อนเข้าร่วมเป็นสมาชิกชมรมซึ่งไม่เคยสนใจมาก่อนในด้านพลังงาน และไม่เคยรู้วิธีประหยัดพลังงานอย่างไร ความรู้ที่ได้จากชมรมทำให้เรารู้ว่าเราสามารถเป็นส่วนหนึ่งในการอนุรักษ์ธรรมชาติได้ แม้ว่าจะไม่ได้ทำงานด้านสิ่งแวดล้อมโดยตรงก็ตาม นอกจากนี้ยังสังเกตเห็นถึงความงดงามของธรรมชาติ และพบว่าธรรมชาติเป็นสิ่งประ-

บางสมควรที่จะได้รับการปกป้องดูแล จึงทำให้เกิดความรักในธรรมชาติและอยากเป็นธรรมชาติเพิ่มขึ้นด้วย

กรณีศึกษาที่ 10 สมาชิกทั่วไป

ให้เหตุผลในการเข้าร่วมกิจกรรมชมรมนักนิยมนธรรมชาติว่า เนื่องจากเพื่อนซึ่งเป็นสมาชิกของชมรมชักชวนให้เข้าร่วมกิจกรรมการท่องเที่ยวเพื่อการอนุรักษ์ และจากเหตุผลส่วนตัวคือมีความสนใจด้านสิ่งแวดล้อมจึงเข้ามาเป็นสมาชิก เมื่อเข้ามาแล้วประทับใจการทำงานเพื่อสิ่งแวดล้อม คิดว่าเป็นกิจกรรมที่นอกจากจะได้รับความสนุกสนานแล้ว ยังเป็นการทำงานที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมน่าสนใจมากกว่าการท่องเที่ยวเพื่อความสนุกสนานเพียงอย่างเดียว และเมื่อชมรมมีการจัดกิจกรรมอย่างสม่ำเสมอ จึงเข้าร่วมเป็นสมาชิก มีความรู้สึกว่าการจัดกิจกรรมของชมรมที่จัดขึ้นมีความหลากหลาย เปิดโอกาสให้สมาชิกเข้าร่วมได้โดยมีอิสระเต็มที่ ไม่มีการบังคับหรือโฆษณาชวนเชื่อ ดังเช่นการจัดกิจกรรมของชมรม เมื่อได้เข้าร่วมกิจกรรมบ่อยครั้งขึ้น พบว่าตนเองมีความรู้สึกและมุมมองต่อธรรมชาติเปลี่ยนแปลงไปมาก ก่อนเข้าร่วมเป็นสมาชิกไม่เคยเห็นความสำคัญของสิ่งแวดล้อมเลย ทั้งยังไม่มีความสนใจธรรมชาติที่อยู่รอบตัว คิดว่าเป็นเรื่องที่ไม่มีความเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน

ภายหลังเข้าร่วมกิจกรรมจึงได้รับความรู้ว่า มนุษย์เป็นเพียงส่วนหนึ่งของธรรมชาติ มนุษย์ไม่ใช่ผู้ครอบครองธรรมชาติ มีความรู้สึกที่ผ่านมาไม่เคยมีความตระหนักและระมัดระวังในเรื่องการใช้ทรัพยากรมาก่อน เมื่อได้รับความรู้มากขึ้นรู้สึกว่าการใช้ชีวิตประจำวันของมนุษย์ทุกคน ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมได้ตลอด และมีแต่จะเพิ่มมากขึ้น คิดว่าการปลูกจิตสำนึกในเรื่องสิ่งแวดล้อมเป็นเรื่องสำคัญ ถ้าทุกคนมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์คนละนิดละหน่อยก็จะบรรเทาการทำลายธรรมชาติได้

การจะให้คนเกิดความสำนึกควรให้ได้มีโอกาสสัมผัสธรรมชาติด้วยตนเอง โดยส่วนตัวแล้วคิดว่าถ้าเขาได้มีโอกาสเข้ามาสัมผัสความงดงามของธรรมชาติแล้ว เชื่อว่าจะเกิดความรู้สึกรักธรรมชาติได้เอง และเมื่อมีโครงการณรงค์เพื่อการอนุรักษ์ ก็จะเป็นส่วนหนึ่งที่ร่วมแรงร่วมใจให้บรรลุผลสำเร็จได้ง่ายขึ้น

ทั้งยังมีความคิดที่ผ่านมารณรงค์ต่าง ๆ ไม่สามารถแก้ไขปัญหาการทำลายสิ่งแวดล้อมในระยะยาวได้ เช่นเพียงการกระตุ้นให้ประชาชนเกิดความตื่นตัวได้เพียงชั่วคราว การจะแก้ปัญหาอย่างถาวรควรได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่าย เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างต่อเนื่อง เป็นเครือข่ายสิ่งแวดล้อม แม้แต่เด็กตัวเล็ก ๆ ก็เป็นกำลังที่สำคัญไม่ควรจะมองข้าม

ที่ผ่านมามาหลังจากเข้าร่วมกิจกรรมของชมรมแล้ว นำความรู้ที่ได้ไปใช้ในชีวิตประจำวันบางส่วน เช่น จะมีการหลีกเลี่ยงการใช้โฟม ใช้กระดาษอย่างประหยัดที่เคยใช้กระดาษด้านเดียวก็จะใช้ประโยชน์ทั้ง 2 ด้าน เป็นต้น

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University

ประวัติผู้เขียน

- ชื่อ นางสาวนวรรตน์ พรหมอุปถัมภ์
- วัน เดือน ปีเกิด 29 มีนาคม 2518
- ประวัติการศึกษา สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสตรีวิทยา
จังหวัดกรุงเทพ ปีการศึกษา 2536
- สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาการท่องเที่ยว
และการโรงแรม มหาวิทยาลัยกรุงเทพ ปีการศึกษา 2540
- สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการจัดการ
มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2542